Nummer 25 Donderdag 23 Juni 1932 32ste Jaargang

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING
„OOST EN WEST"

HET LIDMAATSCHAP der Vereeniging bedraagt f 5.— 's jaars (minimum) met inbegrip van kostelooze toezending van het Koloniaal Weekblad.

Jaarlijksche Algem. Vergadering

op Zaterdag 25 Juni e.k. ten 1½ ure, op het terrein der Indische tentoonstelling Westbroekpark, Den Haag.

Punten van behandeling.

1. Opening.
2. Notulen vorige Algem. Verg. (Zie K.W. 9 Juli 1931, No. 28).
3. Jaarverslag. Rekening en verantwoording 1931, met rapport Vereficatie-Commissie en Begrooting 1932. (Zie K.W. 17 Maart 1932, No. 11.)
4. Benoeming Commissie, nazien jaarrekening 1932.
5. Toetreding Bond van Nederl. Kolon. Vereenigingen.
6. Voorziening vacatures Hoofdbestuur.
7. Bepaling plaats volgende Algem. Vergadering.
8. Rondvraag en sluiting.

De Algemeene Secretaris,
VAN DER BRUGH.

⁂

Punt van samenkomst:

12 uur in het Europ. Restaurant der Tentoonstelling.

12½ uur. Noenmaal aangeboden aan de Leden van het Hoofdbestuur door de ontvangende afdeeling.

Voor de leden die hieraan mede willen deelnemen f 1.75 p.p.

Het terrein is te bereiken:

Van het station Holl. Spoor, met lijn 9;

van 't station der Staatsspoor met de „blauwe tram".

De leden hebben toegang tot het terrein tegen den *gereduceerden* prijs van 40 cent per persoon, op vertoon van lidmaatschapskaart.

CRISIS-STEUNCOMITÉ VOOR NED.-INDIË.

In de overtuiging, dat een centrale organisatie hier te lande van practisch nut zou kunnen zijn in het belang van de talrijke door den crisisnood getroffen gezinnen onder de verschillende bevolkingsgroepen van Ned.-Indië, heeft zich onder leiding van den heer Ch. J. I. M. Welter, oud-Minister van Koloniën en oud-Vice-President van den Raad van Indië, te 's-Gravenhage een Crisis-Steuncomité voor Indië gevormd.

Het Comité stelt zich gaarne beschikbaar voor het in ontvangst nemen van gelden ter overmaking aan het Centraal Comité voor steun aan werkloozen te Batavia, opgericht in December 1930 onder voorzitterschap van het Lid van den Raad van Indië, den heer L. H. W. van Sandick.

Van de ontvangen geldelijke bijdragen zal in de dagbladen verantwoording worden afgelegd.

's Gravenhage, 26 April 1932.

Het Crisis-Steuncomité voor Ned.-Indië,

Ch. J. I. M. Welter, oud-Minister van Koloniën en oud-Vice-President van den Raad van N.-I., voorzitter;

Mr. A. Neytzell de Wilde, oud-voorzitter van den Volksraad in N.-I., Hoofd van de 1ste afd. van het Departement van Koloniën, onder-voorzitter;

R. Zuyderhoff, Lid van de Algemeene Rekenkamer, Algemeen Voorzitter van de vereeniging „Oost en West", commissaris;

F. H. Zeydel, oud-afdeelingshoofd bij de Koninklijke Paketvaart Mij., oud-Lid van den Volksraad, onder-voorzitter van het Hoofdbestuur der vereeniging „Indo-Europeesch Verbond", commissaris;

J. M. van Valkenburg, oud-onderdirecteur van het Departement van Gouvernements-Bedrijven in N.-I., penningmeester;

J. Th. Petrus Blumberger, oud-N.-I. Bestuursambtenaar, Hoofd van het kabinet van den Minister van Koloniën, secretaris.

Gironummer van het comité: 198000.

De omstandigheid dat het Crisis-Comité voor Ned.-Indië thans ingesteld geworden is, geeft het Hoofdbestuur aanleiding zich tot de Besturen der afdeelingen onzer vereeniging te wenden tot het inroepen hunner medewerking om het doel van dit Comité zooveel mogelijk te bevorderen.

Het Hoofdbestuur is van meening dat de wijze waarop die medewerking zou kunnen worden verleend — zelfstandig dan wel met bestaande of in het leven te roepen plaatselijke organisaties — aan het welnemen dier Besturen, dient te worden overgelaten.

Alleen zij aangeteekend dat, voor stortingen, behalve over het giro no. 198000 van het Comité, eventueel ook beschikt kan worden over dat van de Vereeniging „Oost en West", no. 14574.

HET HOOFDBESTUUR.

Vereeniging „Oost en West".

Crisis-circulaire.

Repatrieerenden, die niet over ruime middelen beschikken, zullen verstandig doen door eens te gaan spreken met een der Afdeelingsbesturen van onze Vereeniging volgens onderstaande lijst.

De Vereeniging geeft kosteloos raad en advies over het leven in Nederland en buitenland, welke tot kostenbesparing kunnen leiden.

Zij beschikt over een groot aantal adressen van personen en gezinnen, welke pension houden of betalende gasten zoeken.

Zij kan partijen bijeenbrengen, welke willen trachten door samenwoning de kosten van woongelegenheid en levensonderhoud te verlagen.

Bij gebreke eener plaatselijke afdeeling van „Oost en West" wende men zich tot den Secretaris der Afdeeling 't Gooi, Bisonlaan 4, Hilversum.

Namens het Dagelijksch Bestuur
de Centrale v/h. Sociale Werk,
Secretaris Afdeeling 't Gooi.

Lijst der afdeelingen:

Amsterdam	Secretariaat	Van Breestraat 21.
Amersfoort	„	Huygenslaan 7.
Arnhem	„	Benedendorpsweg 8, Oosterbeek.
Apeldoorn	„	Jagersweg 42.
Bergen op Zoom	„	Antwerpsche Straat 28
Breda	„	Ginnikenweg 119.
Deventer	„	Singel 1.
't Gooi	„	Bisonlaan 4.
Groningen	„	Heerestraat 79.
Haarlem	„	Van Hogendorpstr. 3.
Leiden	„	Witte Rozenstraat 20.
Nijmegen	„	Berg en Dalsche weg 134
Rotterdam	„	Westersingel 87.
Twente	„	Groen v. Prinstererlaan 37.
Utrecht	„	Hieronymusplants. 8.
Den Haag	„	Jac. Hopstraat 12.
Den Haag	Informatie bur. Hoofdbestuur, Korte Voorhout 6.	

Toelichting. Door het Bestuur der afdeeling 't Gooi — Centrale voor het Sociale werk — werd de bemiddeling van het Dagel. Bestuur ingeroepen ten einde deze circulaire door middel van de stoomvaart maatschappij „Nederland", Rotterd. Lloyd en Kon. Ned. Stoombootmij. (voor den maildienst op West-Indi) te doen verspreiden onder de passagiers der thuisvarende schepen te Port Said en te Amsterdam (voor de uit de West terugkeerenden). Het Dagel

Leden van „Oost en West"

Doet Uwe inkoopen bij de leveranciers, die het „Koloniaal Weekblad" door adverteeren steunen. Tracht vertrouwde firma's op te wekken tot plaatsing van annonces in het „K. W.". Ook daarmede steunt gij de belangen van de Vereeniging.

KAWEE'TJES

Aan diegenen in Oost- en West-Indië die nog geen lid zijn onzer Vereeniging.

De Vereeniging „Oost en West" onderhoudt den band tusschen Nederland en de Indiën en tracht dien te versterken.

Zij bevordert de wederzijdsche belangen, zedelijke en stoffelijke.

Zij neemt stelling tegen invloeden die daarmede in strijd zijn.

Zij steunt alles wat strekken kan tot handhaving van het Rijksverband.

Leest het Orgaan, het „Koloniaal Weekblad" en deelt ons Uwen wensch mede omtrent hetgeen, naar Uwe meening, door de Vereeniging en haar Orgaan alsnog zou kunnen worden verricht voor onze leden in Oost- en West-Indië.

Meldt U aan voor het lidmaatschap. (Adres Secretariaat: Korte Voorhout 6. Den Haag), of in Ned.-Indië bij den Hoofdvertegenwoordiger te Malang Bromostraat 9.

Bestuur heeft aan het verzoek onzer actieve afdeeling in het Gooi, gaarne voldaan.

De circulaire is een uitvloeisel van de uitmuntende actie welke die afdeeling als Centrale voor het sociale werk heeft ingesteld tot hulpverleening op verschillende wijzen aan repatrieerenden uit onze Overzeesche Gewesten.

Wij hopen dan ook dat onze overige afdeelingen krachtig zullen medewerken om het heilzaam doel der afdeeling 't Gooi te steunen en te bevorderen.

HET DAGEL. BESTUUR.

De Jeugd en Indië.

Aan de in Nederland verblijvende Leden van „Oost en West".

Het dagelijksch bestuur onzer Vereeniging acht het gewenscht, dat ook onder de jeugd belangstelling voor Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao wordt gewekt en dat daarom het bezoek van kinderen aan de Koloniale Tentoonstelling te 's Gravenhage moet worden aangemoedigd.

Het meent, dat daartoe een bescheiden poging van den kant van onze vereeniging op haar plaats is.

De in Nederland verblijvende leden van „Oost en West" wordt daarom aanbevolen, indien eenigszins mogelijk, hunne kinderen of pupillen in den leeftijd van 12—15 jaar een bezoek te laten brengen aan de Koloniale Tentoonstelling te 's Gravenhage en hen daarna, weder in eigen omgeving teruggekeerd, een opstel te laten maken over de verkregen indrukken.

Voorlichting door gebruik te maken van een der handleidingen, welke voor een gering bedrag verkrijgbaar zijn op het tentoonstellingsterrein, zal waarschijnlijk het bezoek aanmerkelijk in waarde doen stijgen en daardoor tevens de kans vergroot worden, dat de kinderen over Oost- en West-Indië het een en ander hebben geleerd, dat in hun geheugen wordt vastgelegd.

Teneinde de meisjes en jongens aan te sporen bij het bezoek oplettend te zijn en nauwgezet alles te bezichtigen en met de noodige ernst de verkregen indrukken in het opstel weer te geven, **looft het bestuur** als prijzen uit een tiental exemplaren van het onlangs verschenen Gedenkboek betreffende de deelneming van Nederland aan de Internationale Tentoonstelling te Parijs in 1931, voor de deelnemers, die, naar het oordeel eener commissie, de meest geslaagde opstellen hebben gemaakt; voorts zal een aantal exemplaren van het geschriftje „Onze overzeesche Gewesten", dat voor kinderen is geschreven, aan de deelnemers worden uitgereikt.

De inzending der opstellen aan het Hoofdbestuur, Korte Voorhout 6, te Den Haag moet geschieden vóór 1 November 1932 in gesloten couvert. De opstellen, die niet meer dan twee bladzijden folioschrift groot mogen zijn, moeten n i e t onderteekend worden, maar dienen in den linkerbovenhoek voorzien te worden van een merk of letter; tegelijkertijd moet verzonden worden een opgave, behelzende: naam, geboortedatum en volledig adres van het meisje of den jongen, die het opstel gemaakt heeft, benevens de naam van het lid van „Oost en West", door wiens(r) toedoen de inzending plaats heeft; deze opgave moet verpakt worden in een goed met lak verzegelde enveloppe, die o p d e z e l f d e w i j z e gemerkt moet worden met merk of letters als het opstel zelf en kan gevoegd worden bij het opstel, alzoo opstel en verzegelde enveloppe (met opgave) in één en hetzelfde couvert.

De beoordeeling van de opstellen en de toekenning der prijzen heeft plaats alvorens de verzegelde opgaven worden geopend. Toezending van het Gedenkboek aan de winnaars volgt dan spoedig daarna. Aan den wedprijs kan ook worden deelgenomen door de kinderen of pupillen van hen, die eerst met ingang van 1 October 1932 lid worden van „Oost en West"; deze nieuwe leden zijn tot 1 Januari 1934 slechts éénmaal contributie verschuldigd, zij ontvangen direct na hunne toetreding het Koloniaal Weekblad en deelen voorts in dezelfde voordeelen als de overige leden.

Namens het Dagelijksch Bestuur,
De Algemeene Secretaris.

Stichting ten behoeve van het „Nederlands Cultuur-historiës Instituut te Pretoria".

In Zuid-Afrika is in de laatste jaren een sterke belangstelling waar te nemen voor alles wat met het oude moederland samenhangt. In Transvaal wordt deze op gelukkige wijze geleid en bevredigd door prof. dr. M. Bokhorst, die aan de Universiteit van Pretoria de cultuurhistorie der Nederlanden onderwijst en die ook in ruimen kring daarbuiten voordrachten houdt, inlichtingen geeft en studiemateriaal verstrekt; dit laatste voor zoover het onder zijn bereik aanwezig is. Zijn werkzaamheid heeft een middelpunt gevonden in het onlangs officieel gestichte „Nederlands Cultuurhistories Instituut aan de Universiteit van Pretoria", waarvan de hoogleeraar directeur is en waarvoor leidende personen zich interesseeren, als Hr. Ms. gezant in de Unie van Zuid-Afrika, dr. H. A. Lorentz, de rector van de Universiteit van Pretoria, prof. A. E. du Toit, en de oud-auditeur-generaal J. de Villiers Roos.

Het Instituut is reeds in het bezit van een kleine boekerij en een kleine verzameling lichtbeelden, die het van vrienden ten geschenke heeft ontvangen, maar, wil het den hoogleeraar een ware steun zijn bij den veelzijdigen arbeid, waaraan hij zich geeft, dan moeten de collecties daar uitgroeien, opdat uit het materiaal een beeld kan worden verkregen van de Nederlanden en Nederlandsch-Indië in verleden en heden, van Nederlandsche kunst, wetenschap en ondernemingsgeest in den ruimsten zin. Dit beseffend, zijn eenige vereenigingen, als de Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Vereeniging, het Algemeen Nederlandsch Verbond, het Herman Costerfonds e.a., met elkander te rade gegaan en in een onlangs te Amsterdam gehouden vergadering hebben zij onder instemming en met medewerking van vertegenwoordigers van de ministers van Buitenlandsche Zaken en van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen besloten, een stichting in het leven te roepen tot steun van het „Nederlands Cultuurhistories Instituut te Pretoria." Zij stellen zich voor, dat de nieuwe stichting nuttig werk zal doen door prof. Bokhorst's Instituut te voorzien van boeken, kaarten, voorwerpen. Geld durven zij in de tegenwoordige omstandigheden nauwelijks te vragen, maar men mag voor het oogenblik misschien verwachten, dat vele vereenigingen, officieele lichamen e. d. het werk zullen willen steunen door hun publicaties voor dit doel af te staan.

Het bestuur van de stichting, dat bestaat uit de heeren: mr. L. J. Plemp van Duiveland, vertegenwoordiger van den minister van Buitenlandsche Zaken en vertegenwoordiger van het Herman Costerfonds; prof. dr. A. A. van Schelven, vertegenwoordiger van den minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen; prof. dr. J. W. Pont, vertegenwoordiger van het Studiefonds voor Zuid-Afrikaansche Studenten te Amsterdam; jhr. dr. P. J. van Winter, vertegenwoordiger van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging te Amsterdam; A. J. da Costa, vertegenwoordiger van het Fonds ten behoeve van het Hollandsch Onderwijs in Zuid-Afrika, en J. D. Bijlo, vertegenwoordiger van het Algemeen Nederlandsch Verbond, zal zich dan ook eerlang met een verzoek in bovengenoemden geest tot vele instellingen wenden. Maar ook vele particuliere personen zullen kunnen helpen door materiaal af te staan, dat wellicht in hun boekenkasten of op hun zolders zich bevindt zonder van nut te zijn, en dat te Pretoria ten volle tot zijn recht zal komen. Het zou een wijze van steunen zijn, die ook in deze moeilijke tijden mogelijk moet zijn gebleven en waarvan men zeker kan zijn van groote waardeering.

Alle inlichtingen, die men nader zou willen wenschen, worden graag verstrekt door jhr. dr. P. J. van Winter, p/a. de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging, Keizersgracht 141, Amsterdam-C.

Tehuis voor Inl. Bedienden.

Verslag over 1931 van het Tehuis voor Ned.-Ind. Bedienden „Persinggahan", gevestigd te 's Gravenhage Van Boetselaerlaan 2.

Beheer. Raad van Beheer: R. Zuyderhoff, voorzitter; Dr. G. A. Rademaker, onder-voorzitter; G. Hennus, penningmeester; mevrouw P. Hennus—Van Peltenburg en W. J. F. Kroon, leden;

Regeeringscommissaris: O. M. Goedhart;

Directeur: F. de Munnik.

In den loop van het jaar werd door het Hoofdbestuur van „Oost en West" aan mevrouw D. Raedt van Oldenbarnevelt—Van Maarseveen, die van af de oprichting van „Persinggahan" lid van den Raad van Beheer was geweest, op verzoek als zoodanig eervol ontslag verleend, onder dankbetuiging voor alles wat door haar in het belang van „Persinggahan" was verricht. In de opengevallen plaats werd benoemd mevrouw P. Hennus—Van Peltenburg.

Huisvesting. In het verslagjaar werden 109 (153) bedienden in het Tehuis opgenomen, onder wie 106 (150) vrouwelijke en 3 (3) mannelijke. Het aantal verpleegdagen bedroeg 2788 (3251).*)

Dit aantal is kleiner dan in de vorige jaren. Vooral in de laatste maanden van het verslagjaar was het aantal baboes, dat mee naar Holland kwam, veel geringer dan vroeger, wat hoofdzakelijk aan de malaise in Indië moet worden toegeschreven. De vraag naar zeebaboes is de laatste maanden ook veel minder dan voorheen, waardoor de inwonenden soms langer dan vroeger moeten wachten op een familie voor de terugreis. De werkwilligen kunnen in den regel gemakkelijk in Den Haag en omstreken aan een tijdelijken dienst geholpen worden.

Gezondheidstoestand. De gezondheidstoestand van de inwonenden was dit jaar zeer gunstig. Slechts enkele ziektegevallen kwamen voor, zoodat geneeskundige hulp maar weinig behoefte te worden ingeroepen. Een baboe moest ter observatie in een ziekenhuis worden opgenomen, doch kon na een week weder naar Persinggahan terugkeeren.

Gezellig Samenzijn. Hoewel het aantal inwonenden kleiner was dan de vorige jaren was de recreatiezaal des avonds toch goed bezet, doordat de baboes, die in Den Haag werkzaam zijn, al hun vrije avonden in het Tehuis komen doorbrengen. Het ging er even gezellig toe als in de vorige jaren. Des Zondags begint de toeloop al in de morgenuren en het valt de gasten des avonds om 10 uur moeilijk het Tehuis te verlaten.

Als iets nieuws kan worden vermeld, dat eenige baboes zich in het Tehuis beijverden om lezen en schrijven te leeren. Het feit wordt vermeld als een symptoom, dat de baboes de behoefte aan lezen en schrijven gaan gevoelen.

De viering van het Javaansch Nieuwjaar had in Februari op de gebruikelijke wijze plaats.

Raad en Hulp. Zoowel van werkgevers als van werknemers kwamen klachten van verschillenden aard binnen. Steeds werd naar een bevredigende oplossing gezocht. In de meeste gevallen gelukte dit, al vereischte het meermalen veel geduld eer de beide partijen zich er mee konden vereenigen.

Diversen. Door het veelvuldig gebruik van de recreatiezaal was de toestand van meubilair, gordijnen enz. zoo geworden dat vernieuwing van een en ander noodzakelijk was. Daartoe werd overgegaan, zoodat thans het aanzien van die zaal weder een netten en behoorlijken indruk maakt.

Arbeidsbeurs. Het aantal aanvragen om een Inlandsche bediende was, voornamelijk in de tweede helft van het jaar, minder groot dan in de voorgaande jaren.

De aanvragen door verlofgangers om een baboe voor hulp in Holland overtroffen meermalen het aanbod, waardoor niet aan al deze aanvragen kon worden voldaan.

Op een verzoek om een baboe voor de reis naar Indië behoefde nooit een teleurstellend antwoord te worden gegeven.

De Raad van Beheer,
R. ZUYDERHOFF, *Voorzitter.*
F. DE MUNNIK, *Secretaris.*

*) De cijfers tusschen haakjes geven de getallen van het vorige jaar.

Indien ge denkt te kunnen wachten met een tijdelijk te grooten voorraad — totdat de binnenlandsche markt „terug komt" — doet ge beter heelemaal uit zaken te gaan. Er is een markt voor u in het buitenland, indien ge flink genoeg zijt haar te ontginnen. (De Zakenwereld.)

Crisis-Steuncomité voor Nederl.-Indië.

„Ieder bedenke, dat elk hulpbetoon aan den werkloozen naaste de grootste dienst is, welke thans aan de gemeenschap kan worden bewezen".

Deze woorden door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië onlangs bij de opening van de nieuwe zitting van den Volksraad gesproken, veroorlooft het Crisis-Steuncomité voor Nederlandsch-Indië zich in de bijzondere aandacht van onze landgenooten aan te bevelen.

Wij weten het, zij gelden evenzeer voor het moederland en er is reeds zoo ontzaglijk veel noodig om het leed in onze naaste omgeving te lenigen.

Dat wij niettemin vrijheid vinden nog eens een dringend beroep te doen op de milddadigheid onzer landgenooten ten behoeve van de werkloozen in Indië, vindt zijn verklaring in het feit, dat de ellende, die ginds wordt geleden, zulk een bijzonder schrijnend karakter draagt.

Wij kunnen daarover niet in bijzonderheden treden, wijzen er alleen op, dat door de eigenaardige structuur der Indische maatschappij de gevaren van zedelijke en lichamelijke verwording ginds wel zeer bijzonder dreigen, wijl die maatschappij in zooveel geringer mate dan hier er op is ingericht schut en steun te bieden aan door het leed getroffenen.

Bedenkt, zoo zouden wij willen vragen, dat het veelal jonge vrouwen en mannen van eigen landaard zijn, die door zedelijken en lichamelijken ondergang worden bedreigd, tenzij gij helpt.

Het Crisis-Steuncomité voor Nederlandsch-Indië maakt de hier bijeengebrachte gelden over aan het Centraal Comité voor Steun aan Werkloozen te Batavia, eene door de Indische Regeering in het leven geroepen semi-officieele instelling, welke de hulpverschaffing in verschillende richtingen organiseert, in overleg met het Binnenlandsch Bestuur en de daarvoor in aanmerking komende instellingen. De behoefte van het Centraal Comité aan financieelen steun is voorloopig onbeperkt te noemen.

Sedert de vorige opgave werd nog op postgiro 198000 gestort een bedrag van f 1.189.—, zoodat in het geheel thans is ontvangen f 10.327.03, waarvan bereids naar Indië respectievelijk f 9.000 en f 1.000 is overgemaakt.

Nogmaals moge in herinnering worden gebracht, dat het gironummer van het Crisis-Steuncomité voor Nederlandsch-Indië is 198000.

Een opgave van de in het tijdvak van 31 Mei tot 18 Juni j.l. gestorte bedragen volgt hieronder: P. C. f 2,50; G. S. f 75; A. J. W. H. f 5; Wed. F. J. S. f 10; Mr. A. N. d. W. f 10; bijdrage E. en N. f 5; A. v. d. B. f 2,50; A. f 5; O. M. G. f 10; Mevr. F. H. N.—C. f 5; S. d. G. f 50; J. A. V. f 2,50; F. D. S. f 5; Mr. R. Ridder P. v. W. f 10; O. L. H. f 10; D. N. (d.t.k. Ver. Oost en West) f 6; Prof. Dr. B. H. f 10; J. F. d. H. f 5; W. A. (d.t.k. Ver. Oost en West) f 10; G. J. W. P. C. f 15; D. G. S. f 10; W. R. f 5; J. H. f 10; P. V. f 10; J. H. D. f 2,50; Mevr. E. N. C. J. v. H.—N. f 25; Ir. A. J. H. f 10; H. N. A. S. f 15,50; Mr. F. D. E. v. O. f 10; J. H. f 25; Mevr. M. A. E. R. v. O f 25; F. H. Z. (Steuncomité Ind. Europ. Verbond) f 100; P. A. J. Baron d. S. v. A. f 50; A. T. H. W. f 5; S. B. f 10; Mej. J. S. S. F. f 25; Mej. P. E. v. D. f 10; Mr. D. A. D. f 25; C. J. J. J. f 10; C. M. f 10; F. L. W. R. v. O. f 5; J. S. f 2,50; Wed. A. d. S. (d.t.k. Ver. Oost en West) f 5; M. Z. f 25; Loge „Groot Nederland" f 500.

Boek en krant in Indië.

Op de Indische tentoonstelling in Den Haag is een nieuwe letterkundige verzameling geëxposeerd.

Opening door oud-minister Welter.

In het hoofdgebouw van de Indische tentoonstelling is Zaterdagmiddag, 18 Juni j.l., om 5 uur een interessante expositie geopend, die in een der kleine zalen is ondergebracht en die een kijkje geeft op „Boek en krant" in en over Indië van 1900 tot op heden. Deze expositie blijft tot 15 Juli. De commissie die deze tentoonstelling in den tijd van slechts enkele dagen te organiseeren had, heeft in „Boek en krant nà 1900" een alleraardigst geheel bij elkaar gekregen, dank zij de vlotte medewerking die zij van verschillende kanten ontving, niet het minst van het Haagsche Gemeentearchief en van het Persbureau Aneta. Leden van de P. E. N.-club droegen het hunne bij. Aneta is aanwezig met een complete collectie Indische dagbladen (Nederlandsche, Maleische en Chineesche), terwijl het de leestafel in de expositiezaal elke week voorziet van de laatste tijdschriften en couranten.

Aardig is een inzending: — de oudste courant uit Suriname, dateerende van 1792.

Natuurlijk zijn niet alle auteurs aanwezig die over Indië schreven, maar voor den korten tijd die voor de organisatie restte, is men toch prachtig uitgekomen. Men heeft zich bepaald tot belletristische werken en verzen.

Allereerst noemen we het prachtige proza van Louis Couperus' reisverhalen en essaye's (in Engelsch en Duitsch vertaald); Henri Borel's „Wijsheid en Schoonheid van Indië"; Augusta de Wit, Maurits Wagenvoort, Melis Stoke, den schrijver van kastooneelwerk Henri van Wermeskerken, den vlotten Jan Feith, Marie van Zeggelen, Westenenck, Horsting, Johan Koning, den schrijver van den bekroonden Indië-roman, mevr. de Loos, L. J. Feber, van Lidth de Jeude, den tooneelschrijver Jan Fabricius, Viruly, Gerard Brom, Fenna de Meyier, Charbin, professor Gonrijp met „Açoka", het Indische drama „Uvaçi" van v. Gulik, Albert Helman's „Stille Plantage", natuurlijk: Melattie van Java, enz., enz. Dit is maar een ruwe greep uit de tentoongestelde boeken, portretten en handschriften.

De inheemsche auteurs zijn slechts in enkele — Nederlandsch schrijvenden — vertegenwoordigd; het mooie werk van Raden Adjeng Kartini en een vrijwel complete inzending van het oeuvre van den Javaanschen dichter Raden Mas Noto Soeroto, plus een merkwaardig boekske over „Literatuur en Kunst in het Pakoe Alamsche Vorstenhuis".

De tentoonstelling is opgesierd door schilderijen (het laatste portret van Noto Soeroto door Jan Howij) en kleurige reproducties van de bekende platen uit Johan Koning's „In Mooi en Nijver Insulinde".

De officieele opening.

Onder groote belangstelling van vele dames en heeren opende oud-minister Ch. Welter de expositie. Wij merkten verscheidene auteurs op, meest leden van de P.E.N., die juist een bezoek aan de Indische tentoonstelling gebracht hadden, o.a. Herman Robbers, Top Naeff, Johan Fabricius, Johan Koning, Cornelis Veth, Martien Beversluis, Jan Prins, Fenna de Meyier, Nico van Suchtelen, Herman Salomonson, enz., enz.

Oud-minister Welter hield een korte rede, waarin hij zeide, dat in deze expositie wel zeer sterk een cultureel element naar voren komt. De Indische journalistiek en letterkunde hebben een eigen karakter gekregen, waarin het leven in de tropen zich merkwaardig weerspiegelt. Het Nederlandsche publiek zou in breede lagen van deze literatuur dienen kennis te nemen, want hierin ligt een schakel tusschen Oost en West van niet te onderschatten belangrijkheid.

Herman Robbers sprak namens de P.E.N.-Club.

Deze tentoonstelling zal — zeide hij — voor het publiek en zelfs voor Nederlandsche auteurs een nieuw perspectief openen; hier is een nog lang niet voldoende ontgonnen terrein voor den schrijver en voor de Nederlandsche letteren. Een „bon mot" lanceerde spreker tot oud-minister Welter. Men hoort uw naam — zeide hij — nog al eens noemen in verband met de bezuiniging. Maar voor één ding behoeven wij schrijvers geen angst te hebben: dat is — voor bezuiniging op de uitgaven voor letterkunde, want de belangstelling der regeering voor onze letteren is altijd van dien aard geweest, dat bezuinigen op dit gebied totaal uitgesloten is.

De aanwezigen bezichtigden hierna de tentoongestelde boeken, kranten, handschriften, portretten, enz., die zeer smaakvol zijn uitgestald.

Jaarverslagen.

Afdeeling Curaçao.

Dames en heeren,

Als secretaris van deze afdeeling rust op mij de plicht u verslag uit te brengen over de werkzaamheden van onze afdeeling over het jaar 1931.

Op 1 Januari 1931 had onze afdeeling 197 leden, terwijl wij het jaar 1932 ingegaan zijn met 189 leden.

Verheugend is dit verschijnsel, een vermindering van 8 leden zeer zeker niet. Neemt men echter den tegenwoordigen toestand van dit gebiedsdeel in aanmerking, dan geloof ik, dat wij tevreden mogen zijn.

De in de vorige vergadering goedgekeurde Statuten van onze afdeeling mochten de goedkeuring van het H.B. niet erlangen en heeft het H.B. verscheidene wijzigingen voorgesteld. Ook Z.Exc. de Gouverneur van Curaçao wenschte eenige wijzigingen aangebracht te zien, alvorens de afdeeling als rechtspersoon te kunnen erkennen.

Met eenige wijzigingen door het H.B. voorgesteld kon het bestuur van de afdeeling zich niet vereenigen.

Wij zitten daardoor in de positie, dat wij eigenlijk nog geen Statuten van onze afdeeling hebben.

De Statuten waarmee het bestuur van de afdeeling zich kan vereenigen en die door Z.Exc. den Gouverneur, na besprekingen met den heer dr. Gronemeyer, kunnen worden goedgekeurd, zullen dus na goedkeuring van het H.B. wederom aan de goedkeuring van de Algemeene Vergadering onderworpen dienen te worden.

De Brochure over het gebiedsdeel Curaçao door het bestuur van de afdeeling Curaçao samengesteld en waarvan in de vorige algemeene vergadering mededeeling is gedaan, is verleden jaar in druk verschenen.

Daar er intusschen heel wat veranderingen in den toestand in dit gebiedsdeel hebben plaats gehad, heeft het bestuur van de afdeeling besloten een nieuwe verbeterde uitgave samen te stellen.

Zoovals u allen bekend is, heeft mr. M. van Dijk verleden jaar voor de leden van onze afdeeling

met hunne dames eene lezing gehouden, getiteld: „Eenige vluchtige indrukken van Nederlandsch-Indië."

Daar echter een groot gedeelte van den tijd op dien avond in beslag genomen werd door de algemeene vergadering, bleef er voor mr. Van Dijk niet voldoende tijd over om zijn onderwerp uitvoeriger te behandelen.

Het is het bestuur der afdeeling derhalve aangenaam u mede te kunnen deelen dat mr. Van Dijk zich bereid verklaard heeft die lezing te vervolgen en zal dat plaats hebben op Vrijdag a.s. in het Christelijk Militair Tehuis in de Hoogstraat.

Het bestuur hoopt dan ook dat de leden van onze afdeeling de bereidwilligheid van mr. Van Dijk op prijs zullen stellen, door in groote getale op dien avond aanwezig te zijn.

Het bestuur van de afdeeling heeft in 1931 verschillende rolprenten ten leen ontvangen. Daar die rolprenten echter reeds vroeger hier op Curaçao afgedraaid waren, heeft het bestuur die films naar Aruba gezonden ter vertooning voor de leden van die afdeeling, waarmee ook aan de leden van die afdeeling een genoegelijke avond bezorgd kon worden.

Het bestuur had die rolprenten ook naar Bonaire en de Bovenwindsche eilanden willen zenden, doch daar bij nadere informatie geen bioscoop aanwezig was op die eilanden, kon het bestuur aan dat voornemen geen gevolg geven.

Door het bestuur van de afdeeling alhier van het Algemeen Nederlandsch Verbond en het bestuur van onze afdeeling, worden gezamenlijk stappen ondernomen om het feit dat het in Mei 1934 driehonderd jaar geleden zal zijn, dat de band tusschen dit gebiedsdeel en het Moederland gelegd werd, op waardige wijze te herdenken.

In de allereerste plaats ligt het in het voornemen te komen tot de uitgave van een uitgebreid gedenkboek.

Ook in het Moederland heeft zich op verzoek van het H.B. van het Algemeen Nederlandsch Verbond en Oost en West, eene commissie gevormd om bovenvermeld doel te bereiken en ook daar het feit op waardige wijze te herdenken.

Zooals uit de laatst verschenen Curaçaosche Couranten bekend is, is ons bestuurslid den heer J. H. A. Schroeder benoemd tot Gedelegeerde van de Studie-Commissie der Vereeniging „Oost en West".

Zooals in het Koloniaal Weekblad vermeld wordt, kan een ieder die uit Nederland naar Curaçao wenscht te komen, bij onzen secretaris gratis alle mogelijke inlichtingen bekomen.

De bestuursleden zijn bereid om ieder lid van de vereeniging die zijn wensch daartoe te kennen geeft, bij aankomst alhier aan boord te gaan begroeten en alle mogelijke hulp te verleenen.

Omgekeerd kunnen zij die van hier naar Nederland vertrekken in Nederland alle mogelijke inlichtingen verkrijgen bij Oost en West.

Een lijst met de adressen van de Vertegenwoordigers op verschillende plaatsen in Nederland is gratis bij den secretaris verkrijgbaar.

Het bestuur van de afdeeling is doende om verbetering te brengen in de berichtgeving over Curaçao in het Koloniaal Weekblad.

En zoo ben ik gekomen aan het einde van mijn verslag.

Alvorens echter te eindigen wensch ik nog mede te deelen, dat mij meermalen door leden van onze afdeeling gevraagd is ,wat doet Oost en West nu eigenlijk en wat krijg ik voor mijn contributie.

Op deze vraag kan ik heel kort zijn, door u te verwijzen naar de circulaire die u zooeven ontvangen hebt, getiteld: „Wat deed en wat doet „Oost en West"."

Het afdeelingsbestuur hoopt dat de leden na lezing daarvan tot de overtuiging zullen komen, dat „Oost en West" een zeer nuttige instelling is en hoopt dat de leden hun best zullen doen om zooveel mogelijk nieuwe leden voor de afdeeling aan te werven.

Ik dank u.

Van Week tot Week.

Van Maandag 13 tot Zondag 19 Juni.

Den 15den j.l. werd de nieuwe zitting van den Volksraad door Z. Exc. den G. G. geopend met een dezen zakelijken en welbewusten bewindsman kenmerkende rede.

Bij den Volksraad is een ontwerp tot aanvulling van de vuurwapenordonnantie ingediend, strekkende tot voorkoming van de lossing van voor doorvoer bestemde krijgsvoorraden.

De regeering pleegt met het opperbestuur overleg over een korting op de pensioenen van 10 %.

De regeering heeft besloten uitstel van betaling van canon in den regel alleen te verleenen aan producerende landbouwondernemingen, die exploitatieverlies lijden.

Naar de Indische regeering in antwoord op een vraag van het Volksraadslid mr. Fruin meedeelt, heeft het overleg met het opperbestuur inzake het kiesstelsel tot de conclusie geleid, dat de tijd voor herziening nog niet is aangebroken.

De regeering verwacht in den loop van 1933 tot invoering van nieuwe organisaties te kunnen overgaan, waarmede de taak van het Kantoor voor de Bestuurshervorming en de leiding van den regeeringscommissaris zullen zijn beëindigd.

De G. G. heeft in overweging genomen een sterkere dan voor 1931 en 32 bepaalde afvloeiing van Amtenaren (meer dan 11 %), door versnelling der afvloeiing van personeel dat wegens bezit van routine gehandhaafd werd, zoomede van gepensioneerde officieren en burgerlijke ambtenaren die wegens dienstbelang zijn aangehouden.

Bij G. B. zijn opgeheven de normaalscholen voor Inlandsche onderwijzers te Poerwakarta en te Probolinggo en de kweekschool voor fröbelonderwijzeressen te Bandoeng.

Het lid in den R. v. I. L. H. W. van Sandick heeft met ingang van 30 Augustus a.s. ontslag aangevraagd.

De invoer in Java bedroeg in Mei 80.400 ton (95.700) ter waarde van *f* 21.800.000 (*f* 30.300.000).

De eindcijfers van den geheelen gewonen en buitengewonen dienst van de begrooting van N. O. I. voor het dienstjaar 1933 zijn als volgt:

Ontvangsten *f*561.148.399. Uitgaven *f*659.811.612.

De cijfers van den gewonen dienst zijn hiervan:

Ontvangsten *f*520.395.846. Uitgaven *f*620.390.075.

Uit de berekening van de saldi over de jaren 1922/1933 blijkt, dat ultima 1932 *f* 246.200.000 ongedekt zal zijn, aangezien het totaal-tekort over deze reeks van dienstjaren *f* 482.600.000 bedraagt, waarvoor uit de opbrengst van de verschillende leeningen een bedrag van *f* 236.400.000 in mindering kan worden gebracht.

Het Leger des Heils opent in Augustus te huizen voor socialen arbeid, te Semarang en te Soerabaja.

De spoorlijn Lahat—Tebing Tinggi—Zuid-Sumatra zal 19 Juli voor goederenvervoer worden opengesteld en in September voor passagiersvervoer.

De handgelden bij verbintenissen van militairen zullen van 1 Augustus af geleidelijk worden verminderd en per 1 Januari 1334 afgeschaft.

De gemeenteraad van Batavia heeft voorstellen tot versobering van het onderwijs aangenomen en besloten om met ingang van 1 Juni een eenvoudige handelsopleiding in te stellen in verband met de contingenteering van het mulo-onderwijs. Een nijverheidscursus in het begin van het volgend jaar wordt overwogen.

De voorzitter van het Alg. Synd. van Suikerfabrikanten, de heer mr. J. Luyten, zal in een audiëntie bij den gouv.-gen. verschillende zaken, betrekking hebbende op de suikerindustrie, bespreken.

Een springvloed heeft den 15den dezer gedeelten van het havengebied te Semarang, Pekalongan, Tegal en Cheribon overstroomd. Te Semarang en Cheribon zijn kantoren en pakhuizen ondergeloopen. Te Cheribon werden 1000 zakken suiker van de Internatio onbruikbaar. Te Semarang zijn het droogdok en eenige tanks volgeloopen.

Naar verluidt is de publicatie spoedig te verwachten van de uitkomsten der Nieuw-Guinea-Expeditie (Mamberamo Expeditie). De illustraties moeten schitterend zijn.

Zaterdag 18 dezer werd op de Indische Tentoonstelling te 's-Gravenhage, door den heer Ch. J. I. M. Welter de tentoonstelling geopend van „Boek en Krant", bijeengebracht onder de bekwame leiding der H.H. Johan Koning, Fred. Oudschans Dentz en S. Salomonson, met medewerking van het Ned. Persmuseum, Persbureau Aneta, het Haagsche gemeente archief en de P. E. N. Club. De heer Herman Robbers, voorz. van de P. E. N. Club dankte den heer Welter voor het warme woord waarmede hij de tentoonstelling wel heeft willen openen.

Op zijn thuisreis naar Friedrichshafen, heeft het luchtschip „Graf Zeppelin" op 18 dezer de Indische Tentoonstelling vereerd met boven haar terrein een cirkelvlucht uit te voeren.

Berichtgeving hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N. R. Ct.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt

Indische Cultuurgeschiedenis.

Met groote ingenomenheid begroeten wij de verschijning, bij de uitgevers *firma J. B. Wolters*, van een leerboek der Indische Cultuurgeschiedenis voor middelbare scholen, door *Dr. W. F. Stutterheim*, waarvan wij het eerste deel: „*De Hindu's*", dat ons dezer dagen ter kennismaking werd toegezonden, met zooveel genoegen lazen, dat wij reeds verlangend uitzien naar de beide volgende deelen, welke aangekondigd worden onder de titels: „*Het Hinduïsme in den Archipel*" en „*De Islam en zijn komst op den* Archipel."

In zijn Voorwoord, geschreven 27 September 1931, tijdens zijn met verlof zijn te Leiden, vermeldt schrijver o.m.:

„Als resultaat van een vijftal jaren les geven in de Indische Cultuurgeschiedenis, aan de in 1926 opgerichte V. H. O. afdeeling A I der Algemeene Middelbare School te Soerakarta, liggen thans de pagina's van het eerste deeltje van een leerboek voor dat vak gereed voor de pers. Als men bedenkt, dat dit vak eerst met de oprichting van bovengenoemde school is ontstaan, althans in den vorm, die bestemd is voor het Middelbaar Onderwijs, dan zal men zich de vele moeilijkheden kunnen realiseeren, die zich voordeden. Maar moeilijkheden zijn er om overwonnen te worden en zonder den eersten stap te doen komen wij nooit tot een behoorlijk leerboek voor onze jongens betreffende oorsprong, ontwikkeling en aard van hun eigen cultuur. Het feit, dat de kweekscholen thans op middelbaar peil gebracht zijn en voor het onderwijs aan die nuttige en belangrijke instellingen misschien nog in meerdere mate een uitvoerige handleiding noodig is, deed mij besluiten tot den voor een orientalist gevaarlijken stap om een leerboek te vervaardigen. Ik weet dat de tekortkomingen in paedagogisch-technisch opzicht dan ook vele zullen zijn, maar aangezien er geen ander dergelijk boek bestaat, hoop ik dat ze in het ontstaan van zulk een boek een tegenwicht mogen vinden.

„De indeeling in hoofdstukken is zoodanig, dat men bij de behandeling der geschiedenis reeds een overzicht verkrijgt van het geheele gebied der Indische cultuur, voor hen, die het noodig achten, dat de leerlingen iets meer daarvan weten dan een min of meer oppervlakkig overzicht, volgen dan enkele hoofdstukken over maatschappij, godsdienst, literatuur en kunst. De moeilijkheid, dat door invoeging van een behandeling der Weda's en andere godsdien-

stige werken in het kader der eigenlijke geschiedenis, deze laatste haar overzichtelijkheid zou verliezen, heb ik dus meenen te moeten oplossen door er slechts kort melding van te maken bij de betreffende perioden en er later uitvoeriger op terug te komen. Voor de literatuur geldt natuurlijk hetzelfde. Een betere oplossing vond ik niet.

„Dat het hoofdstuk over de beeldende kunst naar evenredigheid wel wat uitvoerig is komt hierdoor, dat deze stof op de Algemeene Middelbare School te Soerakarta, waarvoor dit boekje in de eerste plaats geschreven is, een afzonderlijk leervak uitmaakt en dus diepergaande behandeling eischt.

„Ik heb getracht door aanhalingen uit verschillende werken het vormen van een beeld der Indische cultuur te vergemakkelijken; welswaar kon dit natuurlijk niet in de origineele taal geschieden en heb ik mij aan vertalingen moeten houden, doch dit is slechts voor de eigenlijke kunstpoezie een werkelijk bezwaar. Dat er hier en daar wat philosophie door den leerling zal moeten worden verwerkt, lijkt m. i. niet zoo erg. Een gymnasiast leert ook wel zijn melktanden op Plato's zware kost stukbijten.

„Het spreekt vanzelf, dat mijn taak meer bestond in het weglaten dan in het bijeenbrengen van stof; de Indische cultuur is zoo onmetelijk rijk, dat wat hier geboden wordt niet meer is dan een strenge selectie Maar van alles, wat voor de culturen van Indonesië van belang was, zit er wat in.

„Hopen wij dat het tweede deeltje ,dat over het Hinduisme in den Archipel, en het derde, dat over den Islam en zijn komst op den Archipel handelen zal, mogen profiteeren van de welkome wenken van paedagogen, naar aanleiding van deze eersteling gemaakt."

Terecht merkt schrijver bij zijn Inleiding o.m. nog op, dat men de cultuurgeschiedenis van Indonesië niet kan scheiden van die van Indië zelf; zij zijn onverbrekelijk verbonden, hoewel zij elk een geheel verschillend cachet hebben gekregen, sinds den tijd, dat zij niet meer vanuit één middelpunt: de oude hoofdstad der Hindu-Keizers, werden beheerscht, doch ieder voor zich een zelfstandig leven gingen leiden. Sinds den aanvang van onze tijdrekening hebben Hindu-handelaren de zeeën beoosten Indië bevaren en zich in de aangrenzende landen gevestigd, huwelijken aangegaan met dochteren des lands, dus zoo van zelf de Indische cultuur op anderen bodem overgeplant

Dit geschiedde vooral door de aanwezigheid van priesters, die er natuurlijk ook waren om de offers te houden voor het welzijn dier handelaren. Men moet zich niet voorstellen, dat er, als bij een volksverhuizing, Hindu's in groote massa's naar den Archipel kwamen, het waren slechts pelgrims en handelaren, die het geestelijk goed verbreidden. Ook thans nog vindt men op de Oostkust van Sumatra, daar waar Hindu's zich hebben gevestigd, hun tempels en priesters. Hoe groot de waarde van die Indische cultuur ook moge geweest zijn, toch, zegt schrijver:

> „Moeten wij er ons voor hoeden geen plaats in te ruimen aan het eigene, het inheemsche, dat van den beginne af aan een vruchtbaren bodem heeft gevormd, waarop de bloemen der Hinduistische cultuur konden bloeien. Het eiland Bali, dat nadien geen verandering van godsdienst meer heeft medegemaakt en de voortzetting kent van dien ouden tijd ,waarin voor het eerst het Hinduisme op den Archipel werd gebracht, vertoont in zijn godsdienst, letteren en kunst dat typische samenstel van Hinduistisch en inheemsch, dat zoowel van de kracht der Indische cultuur als van de taaiheid der oud-inheemsche voorstellingen getuigt.
>
> „Zonder Hinduisme zou de cultuur van Indonesië in al zijn verscheiden stadia er geheel anders hebben uitgezien, ja zelfs gedeeltelijk nauwelijks dien naam verdienen. Die grondbeginselen kennen ,hun versmelting met het vreemde en het resultaat dat eruit voortkomt, is een vereischte voor hen, die iets van hun eigen volk willen verstaan."

En..... — zouden wij hieraan willen toevoegen — óók voor ons, Nederlanders, die onze Indonesische broeders en zusters willen leeren verstaan.

Daarom is 't ten zeerste te hopen, dat deze even nuttige, als onderhoudende, leerboekjes, mede hun weg zullen vinden naar de Middelbare Scholen in Nederland, waar zij een groote leemte aan hebben te vullen.

In dit eerste deel is de stof in vijf hoofdstukken verdeeld, te weten:

I. Geschiedinis van Noord- en Zuid-Indië.
II. De Maatschappij.
III. De Godsdienst: Weda's, Brahmana's, Uponisads, Buddhisme, Jaïnisme, Hinduïsme.
IV. De Literatuur: Heldendichten, Kunstpoëzie, Lyrische Poëzie, Drama en Dierfabelen.
V. Beeldende Kunst uit de Periode van: Açoka, Kusana's, Gupta's, Harsa en latere stylen.

Het is alles zeer *beknopt* — dit moet lang niet gemakkelijk geweest zijn voor een zoo veelzijdig en zeer belezen geleerde als *Dr. Stutterheim!* — en toch overzichtelijk weergegeven, bovendien toegelicht door mooie afbeeldingen, veelal ontleend aan buitenlandsche werken, o.a. van *Havell, Coomarasnamy* en *Glazenapp*, terwijl er ook een duidelijke kaart van het groot Indische Schiereiland aan toe is gevoegd.

Als voorbeeld van de uitnemende wijze, waarop schrijver zijn belangrijke stof weet te behandelen, willen wij hier hier overnemen, hetgeen hij o.a. van het Indische Drama vertelt:

De tekst was afwisselend in proza en poëzie gesteld, zooals bij de opera's; oorspronkelijk werden stukken dan ook *gedanst en gezongen*. Vandaar de naam *nataka* (dansstuk). Oorspronkelijk moet den ook poppen- en zeker ook schimmentheaters gehad hebben, die later echter verdwenen zijn. Ook bestonden zuivere kluchtspelen, potsen.

Beroemde stukken zijn de Mrcchakatika (Het leemen wagentje), Ratnawali (Het juweelen halssnoer, gedicht door koning Harsa), doch vooral *Çakuntala* van Kalidasa. Dit stuk is meermalen in Europa in vertaling opgevoerd geworden en bezit alle kwaliteiten, welke ook thans nog aan een goed drama mogen gesteld worden.

De inhoude van de Çakuntala is de volgende: „Koning Dusyanta komt op jacht, een gazelle achtervolgende, in een woudkluizenarij en ziet daar een beeldschoon meisje, een kluizenaarsdochter, Çakuntala geheeten. Zij vatten liefde voor elkaar op en tijdens 's Konings verblijf in de kluizenarij en gedurende de afwezigheid van haar pleegvader sluiten zij een huwelijk volgens den ritus der Gandharwa's. Gelukkige dagen verloopen en als de koning wederom vertrekt geeft hij haar als teeken van zijn oprechte liefde zijn zegelring. Hij belooft haar spoedig in zijn paleis tot zich te zullen roepen. Het zal echter geheel anders gaan.

„Als Çakuntala, bedroefd over de scheiding, voor de kluizenarij gezeten is, komt er een oude kluizenaar, die verlof vraagt binnen te mogen treden; zij hoort hem niet en de daardoor gebelgde kluizenaar spreekt een vloek uit: „hij, die haar gedachten zóózeer vervult, dat zij haar plichten vergeet, zal ook haar eenmaal vergeten." Onbekend met dezen vloek gaat het meisje dan, na den zegen van haren pleegvader bij diens terugkomst ontvangen te hebben, naar het paleis des konings. Dusyanta herkent haar echter niet en als zij hem den ring als herkenningsteeken wil toonen, blijkt zij dezen verloren te hebben. Diep teleurgesteld aanvaardt zij den terugweg en zal haar leven in eenzaamheid slijten; de goden echter hebben medelijden met haar en voeren haar ten hemel.

„Intusschen wordt door een visscher de ring, die door een visch was opgeslokt toen Çakuntala hem die hem bij het baden verloor, gevent. De man wordt voor den koning gebracht en nu herinnert deze zich alles en ondervindt hevig berouw over de behandeling, die hij zijn geliefde heeft laten ondergaan. Het schijnt echter te laat te zijn om dit nog goed te maken, want niemand weet waar men Çakuntala zou kunnen vinden.

„Als koning Dusyanta eenigen tijd later voor Indra diens legerscharen ter overwinning voert op de daemonen en daarna naar de aarde terugkeert, ziet hij onderweg de bovenaardsche kluizenarij van Kaçyapa, waar hij een oogenblik wenscht te vertoeven. Dan ontwaart hij, nader getreden, een knaap, die met een leeuw speelt. Getroffen door het ongewone van dit schouwspel en, geleid door een wonderlijk voorgevoelen, den knaap nauwlettend gadeslaand, bemerkt hij ten slotte aan allerlei teekenen, dat dit zijn zoon moet zijn.

Dusyanta, Çakuntala en hunne zoon worden door deze gelukkige wending van het noodlot weder vereenigd en keeren gezamenlijk naar het paleis terug."

Wat de latere „kunst-stijlen" betreft, schrijft *Dr. Stutterheim:*

> „Daar de differentiatie der stijlen sinds deze periode snel voortgang had en de kunst van Indonesië van deze latere stijlen geen invloed van beteekenis meer onderging, kunnen wij over de latere perioden kort zijn. In het algemeen onderscheidt men thans een noordelijken stijl van een zuidelijken. De zuidelijke ,bekend uit de groote tempelcomplexen van Tanjore enz. kent een drukke versiering met beelden aan den terrasgewijs oploopenden gevel, terwijl de noordelijke stijlen eenvoudiger zijn en hooge torens vertoonen. In wezen zijn zij echter nog nauw verwant ,hoewel het den indruk maakt als zou de noordelijke stijl meer verticaal, de zuidelijke meer horizontaal bouwen. Met de verovering van groote stukken van Noord-Indië door de muslimsche heerschers zijn nieuwe invloeden vanuit Perzië het land binnengedrongen, die de kunst een geheel ander aanzien hebben gegeven. Deze muslimsche kunst van Indië heeft echter evenmin als de latere hinduistische stijlen invloed uitgeoefend op de kunst van Idonesië."

Het keurig gedrukte boekje kost slechts f 1.75; f 2.10 gebonden.

Wij wenschen het in veler handen, ook der Nederlandsche jeugd, zoowel van leerlingen den inrichtingen van Middelbaar Onderwijs, als van bezoekers der volksbibliotheken. Ook ouderen zullen er behagen in scheppen.

Als wij één kleine opmerking mogen maken, dan zou het zijn: dat wij noode erin gemist hebben schrijvers opmerking over de Indische „gebruiksbruikskunst" (kunstnijverheid), die zich reeds van ouds op velerlei gebied onderscheiden heeft en toch ook tot de Cultuurgeschiedenis gerekend mag worden, terwijl ze ook op technisch-paedagogisch gebied goede uitwerking zou kunnen hebben.

Wie eenmaal begint toe te geven, tegen zijn eigen overtuiging in, maar ter wille van de dagelijksche omgeving, glijdt langzaam maar zeker weer terug naar de platgereden paden der middelmatigheid — paden die net langs het succes voeren. (Der Organisator").

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschr.

I. Uit de Europeesche Pers.

Gevolgen van boycot.

Over *de gevolgen van de boycot in China*, niet alleen voor de bevolking doch vooral voor de importeurs van Japansche goederen, vond de *Java-Bode* (12/5) in de „Christian Science Monitor" een artikel van de hand van *W. J. Abbot;* verschillende van zijn opmerkingen zijn *ook voor Ned.-Indië van belang*. De boycot pleitte voor den ernst en opoffering van de Chineezen, want voor elke 10 dollar schade, die men aan Japan toebracht door geen goederen meer te betrekken, bracht de Chinees zich zelven 50 dollar schade. Het mag echter betwijfeld worden of de bereidheid van de Chineesche kooplieden om zulk een verlies te lijden, wel zoo groot was. *De schade werd door slechts zeer enkelen geleden en de boycot was veroorzaakt door een dwingende actie van de massa, die er heelemaal geen schade van ondervond.* Geen Westersche natie heeft ooit een boycot volledig doorgevoerd. De handel tusschen *Amerika* en Japan is zeer aanzienlijk, maar slechts enkele Amerikaansche zaken zijn er bij betrokken. In 1930 kocht Amerika voor $ 279 millioen van Japan en voerde voor $ 164 millioen naar Japan uit. Mocht derhalve Amerika een boycot tegenover Japan beginnen en volledig doorvoeren, dan beteekent dit voor het land een zwaar verlies en als gevolg een aantal faillissementen van importeurs en textielfabrieken. Als een volk ten oorlog gaat worden jonge mannen opgeroepen om te vechten; maar het is in de *Ver. Staten* niet geoorloofd persoonlijk eigendom weg te nemen ter wille van een oorlog, zonder de waarde te vergoeden. Er zijn personen, die beweren dat ten bate van het land, voor hoogere doeleinden, alles mag worden geofferd, *levens, kapitaal en weelde;* zij vergeten echter dat dit onder de tegenwoordige constitutie niet mogelijk is. Maar indien het wel geoorloofd was, zou het niet aangaan het geheele verlies van een economischen oorlog tegen Japan toe te brengen aan de enkele handelaren, die relaties met dat land onderhouden. Zou het niet gewenscht zijn — vraagt de schr. ten slotte — steeds eerst alle gevolgen van een boycot na te gaan, tot in alle onderdeelen, voordat zij uitgesproken wordt en moet dit uitspreken dan niet geschieden door het land zelf en niet door groepen, die zelf geen enkel nadeel van de actie ondervinden, terwijl die voor andere groepen ruïneus kan zijn?

Onderwerpen van internationaal belang treffen wij o.a. aan in het *Soer. Hbl.* (9 t/m. 14/5, 1ste Correspondenties), de *Deli Crt.* (17 t/m. 21/5), *De Loc.* (9/5 „De stamboom van prinses Juliana") en de *Java-Bode* (11/5 „De Philippino's"; 13/5, 3de bl. „Japan"; 17/5, 2de bl. „Het proces tegen Noulens", te Nanking).

Problemen van het Zendingswerk in onzen tijd.

De *Deli Crt.* (17 en 18/5, 4de bl.) geeft een verslag van de derde Raja-conferentie te *Medan. Dr. Verwiebe* uit Taroetoeng sprak over „Problemen van het Zendingswerk in onzen tijd". Het Zendingswerk staat bloot aan allerlei invloeden, aan verzet ook; de volken zitten vol vragen en bewegingen. Voor de taak van Evangelieverkondiging is, volgens den schrijver *Schütz*, langzamerhand *de taak van opvoeding* in de plaats gekomen: *schoolzending* en *ziekenhuiszending*. Dat is het werk van *Amerika;* dat wil de menschen vooruitbrengen, sociale en maatschappelijke vraagstukken voor hen oplossen, een nieuwen vorm van samenleving scheppen. De heele moderne zending is

voor dit gevaar bezweken, ook de orthodox-georiënteerde zending, al ligt dan de Evangelieprediking als glans er omheen. Van deze zending kan men wel verwachting koesteren; de Inlander wil in den diepsten grond alléén Westersche kennis en beschaving, en het Christendom neemt hij, als het moet, op den koop toe. N. h. o. van *Dr. Verwiebe* is er wel iets waars in de opvatting van Schutz. *Het secularisme*, emancipatie van God, het stellen van de eischen van het schepsel boven die van den Schepper, ziet men niet slechts in een deel van de Zending; het is een beweging van onzen tijd, en de Inlandsche volken zijn zeer onder den invloed daarvan gekomen. Een probleem, waar de zending voor staat, is ook *nationalisme*. Op de Zendingsconferentie te *Jeruzalem* werd nationalisme goedgekeurd; met blijdschap werd het ontwaken der Oostersche volken aanvaard. Maar: er is thans een nationalisme aan het groeien, dat zich ook van God emancipeert. Dit is hier het secularisme: dat men de Natie gaat stellen boven God. Tegenover deze tendentie wordt de volle kracht en toewijding van het zendingspersoneel gevorderd. In de moderne Godsdienstwetenschap komen steeds meer stemmen op, die wenschen, dat de zendeling zich met eerbied stelt tegenover de verschillende Godsdiensten in zijn gebied. *Heiler* heeft zelfs als verwijt neergeschreven, dat wij met onze Westersche opvatting van den Bijbel een waren beeldenstorm in Indië hebben gehouden. Heiler wil, en velen willen het met hem, *vervanging van het Oude Testament door Indische Godsdienstige geschriften*. Er zijn in deze Oostersche Godsdiensten diepe waarheden verborgen; in het religieuze denken van verschillende volken vindt men diepten, die aan het Evangelie doen denken. Toch meent *Dr. Verwiebe* stelling te moeten nemen tegen deze vervangingsgedachte; ook in Ned.-Indië moet de zendeling *z. i.* voortdurend strijden tegen *syncretisme*, tegen samenvoeging van Godsdiensten. In de Moeda Kristen Djawi werd een jaar geleden propaganda gemaakt voor vervanging van het Oude Testament door oude Javaansche geschriften. In de Bataklanden is meermalen gezegd: Waarom zouden wij den Singamaharadja niet meer vereeren dan Mozes? Vooral in het geval van de geneeskrachtige bronnen van Bangkara is deze vraag herhaaldelijk opgeworpen. De Singamaharadja is, zoo zei men, een gezant van God, met bovennatuurlijke krachten; waarom zouden wij eerder naar Mozes luisteren dan hem, den Singamaharadja, gehoorzamen. Op het oogenblik zijn er meer dan een millioen gedoopte Christenen in Ned.-Indië; bij zeer velen van hen vertoont het Christendom verschijnselen van syncretisme. *Daarom moet*, n. h. o. van Dr. Verwiebe, *het stuur worden omgegooid;* zendingswerk met scholen en ziekenhuizen is prachtig, maar *Evangelisatie onder de reeds gekerstenden is dringend noodzakelijk.* Accomodatie, assimilatie van den zendeling aan taal en gedachtenwereld van het volk is noodig. Het komt er niet op aan, dat men alle woorden van een taal kent; men moet de taal spreken zooals de Inlander haar spreekt. Dan spreekt men niet meer over de hoofden van zijn hoorders heen. In dit verband wees Dr. Verwiebe er op, hoe Stanley Jones *de Asram-gedachte* heeft geannexeerd voor zijn werk. De Asram-gedachte in Br.-Indië, die zeer sterk is, houdt in het zich voor een bepaalden tijd met anderen terugtrekken en zich wijden aan meditatie en besprekingen. Stanley Jones nu noodigt de menschen uit tot de „Christelijke Asram"; hij knoopt zijn werk aan hun levensvormen aan. Wij moeten, betoogde spr., den weg verlaten van te letten op het groote aantal, de bloeiende statistiek; het gaat om het winnen van enkelen, om de Boodschap verder te dragen.

Voorts werd door *Mr. H. A. Colijn* gesproken over de Buchmanbeweging, door *ir. G. T. Heitink* over het eenheidsprobleem van het Christendom, en door zendeling *H. Vuurmans*, beheerder van de Leprozerie Lao-si-Momo, over het huwelijksvraagstuk op de Leprozerieën.

Bezuiniging.

Er is voor de Regeering in Indië een forsch doorzetten der ingeleide bezuiniging noodig om inderdaad de uitgaven op *f* 400 millioen te brengen, en er is een stevig binnenkomen der geraamde middelen noodig om aan de *f* 325 millioen inkomsten te komen. Hoe komt men nu, met het bericht op tafel dat men in Holland om crediet-vergrooting vooreerst niet behoeft aan te kloppen, in 1933 af van dat tekort van minstens *f* 75 millioen? Zeker niet met kleine middelen, meent de *Java-Bode* (14/5 „De groote posten van Bezuiniging"). Deze erkenning impliceert *h. i.* echter geenszins, dat men zou moeten nalaten daarop te letten. Tot op dezen dag vloeit door allerlei gaatjes geld weg: aan dubbel werk, aan noodeloos reizen, aan kleine overbodigheden, aan overmatig schrijven, aan onnoodig drukwerk. Dat zijn inderdaad vele kwaadaardige kleintjes die een groote zouden maken, als men ze alle achterhaalde. Men had de bezuiniging moeten beginnen met de versobering en vereenvoudiging van organisatie en administratie. *Groote posten vormen:* de versobering, de pensioenen, de nieuwe pensioenregeling, het voorloopig staken der stortingen in de pensioenfondsen, zoomede het toevoegen aan de gewone middelen van de rente dier fondsen, de salarissen (een gedifferentieerde korting), de salarisherziening, de defensieuitgaven, de rente van het Muntfonds en de samenvoeging van landsdiensten. *De salarisherziening* is inderdaad belangrijker dan eene nog mogelijke korting. Tegen de „*Indianisatie*" verheffen zich thans meerdere stemmen; het was een tijdsleuze. Thans ziet men wel in, dat deze „Indianisatie" politiek een zeer belangrijk ding is, maar dat men er praktisch voorloopig weinig meer aan heeft dan moeilijkheden. Men heeft er voorloopig de menschen niet voor; eene noemenswaardige „Indianisatie" zou thans in geen enkelen landsdienst mogelijk zijn zonder een hopelooze verslechtering van de prestaties. Het salarisvraagstuk is dan ook zeer wel los te maken van deze leuze, zoowel als van de gedachte eener bezoldiging „op nationaal peil" met een „import-premie" daar boven op. In *de defensieuitgaven* zit, instede van eene reductie welke met bezorgdheid vervult, deze tweevoudige mogelijkheid: het overnemen van een evenredig deel der defensiekosten door het Moederland, en een nieuwe regeling inzake „leger en politie" voor de Buitengewesten. Dat Indië voor *de defensie, die Rijkszaak* is, een onevenredig groot aandeel betaalt, erkent ieder en zeker moet terzake een beroep op het Moederland worden gedaan.

Wij verwijzen naar de *Java-Bode* (11/5 „Kleine waterdruppels"; „Leger en Bezuiniging"; „Het zout des Levens"; 13/5 „De dag der millioenen"; 14/5 „Defensie- of politieleger", *v. W.;* „De begrootingsvergadering"), het *Bat. Nwsbl.* (7 en 10/5 „Bezuiniging"; 10/5 „Het Leger", *R.;* 7/5 „Associatie van Academici"; 10/5, 4de bl. „De salaris Cie"; 14/5 „Art. 1 der Grondwet"; „Werkverschaffing", betr. den 3den kruiser, *R.;* „Officiersvereeniging"), het *Soer. Hbl.* (3/5, 2de „Salarisherziening", *Z.;* 6/5, 2de bl. „Vorstenlandsche organisatie"; *Z.;* 10, 11 en 12/5, 2de bl. „De kostenverdeeling van de Zeemacht", *Marin;* 11/5, 2de bl. „Naar een gezonde basis", in de gemeente Soerabaja, *Z.;* 14/5, 2de bl. „De taak van het Leger", *Z.*), *De Loc.* 9/5, blz. 3 „Bezuiniging op wetenschappelijk onderzoek") en *De Sum. Post* (14/5 „Het woord is aan Alberda").

Post-, Telegraaf- en Telefoondienst.

Er is — n. h. i. van het *Soer. Hbl.* (13/5, 2de bl. *Z.*) — alle aanleiding tot voldoening over de wijze waarop deze Overheidsdiensten in Indië nu functionneeren. *De radiodienst* kan vele landen ten voorbeeld strekken. Men kan nu met heel Europa *spreken*, den Balkan uitgezonderd; met Japan nog niet. Met Australië kan men wel telefonisch spreken, doch niet per radio telefoneeren; het is te begrijpen, dat men daar zoolang mogelijk aan den kabel vasthoudt. Het radioverkeer wint het voortdurend meer van het kabelverkeer. *De radio is een zuiver nationaal communicatie-middel*, en men dient de eigen belangen indien men het prefereert boven eenig middel, welks inkomsten in vreemde handen vallen. In dit opzicht is men in het Buitenland verder en men maakt er voortdurend reclame voor de eigen zaak; het „Buy British" werd eene leuze, welke insloeg. In het verkeer met Nederland is *de verhouding van het aantal telegrammen*, verzonden via kabel dan wel via radio, sinds 1926 zóó ten voordeele van radio gewijzigd, dat, behoudens enkele procenten, alles via radio gaat. Siam werkt ook mee; 7.9 % der telegrammen gaat nog slechts via kabel. Hoewel de cijfers betreffende Amerika veel beter worden voor radio, gaat het minder vlug. Men vindt daar alleen particuliere telegraafmaatschappijen; terwijl de kabel in Indië geen „aanneemkantoor" vindt, is dit in Amerika wèl het geval. Van de Philippijnen en Japan heeft men eerst cijfers vanaf 1930; zij toonen, vooral voor Japan, een zeer mooien vooruitgang voor radio. Dat *van* Ned.-Indië uit, in procenten uitgedrukt, meer van radio gebruik wordt gemaakt dan *naar* Indië, pleit zeer voor de activiteit van het personeel in Indië. *Het moet eene zaak zijn van nationale eer dat, nu het radiogeheim is verzekerd, de volle 100 procent van het verkeer via radio zal geschieden.* De geheele installatie van den radiodienst in Indië heeft een boekwaarde van *f* 5½ millioen, waaronder het zeer groote bedrag van ongeveer *f* 4 millioen voor den Telefunken-zender, welken men in 1926 moest overnemen. Malabar gebruikt den P. L. V.-zender en zou den kostbaren Telefunken-zender kunnen missen. De malaise teekent zich ook af bij telegraaf, post en telefoondienst; een belangrijke achteruitgang valt te constateeren. Bij den P.-, T.- en T.-dienst is steeds een zeer voorzichtige kapitaalspolitiek gevolgd; men zou kunnen zeggen dat thans de basis wordt gelegd voor eene versobering, welke in de toekomst zal kunnen leiden tot verlaging der tarieven.

Sprinkhanenplaag.

Het *Soer. Hbl.* (13/5, 2de bl.) deelt e. e. a. mede over *de bestrijding van de sprinkhanenplaag op de Talaud eilanden* (ten N. van Menado). De heer *T. H. Seng*, adj. dierkundige van het klapperproefstation te Menado, verzamelde in N. Guinea, Halmaheira en Ternate sprinkhaneneieren welke door parasieten geïnfecteerd waren. Het verzamelen der eieren, het onderzoeken en verder kweeken der parasieten heeft ten doel de sprinkhanenplaag, welke de klappercultuur op de Talaud-eilanden ernstig bedreigt, te bestrijden. Sedert 1900 kan men spreken van een werkelijke sprinkhanenplaag; steeds werd geklaagd over de verwoesting der boomen en een zeer slechten klapperoogst. Oorspronkelijk was men van meening, dat men met treksprinkhanen had te doen en leek de zaak hopeloos; men bleek echter te doen te hebben met een zeer groote Locustide, de Sexava nubila, geen treksprinkhaan. Een dergelijke Locustide, de Sexava coriacea, was reeds bekend van Ambon, waar sprinkhanen ook schade aanrichten, zij het in geringe mate. Uiterlijk verschillen beide soorten eenigszins in vorm, kleur en grootte. Ze vliegen zeer slecht; bij sterk aangevreten tuinen buiten de kampongs, zijn goede boomen bij die huizen, waar de sprinkhanen worden gevangen en de eitjes worden weggepikt door kippen of gegeten door de varkens. Het overgroote deel der eitjes wordt gelegd in den grond bij de boomen ter diepte van enkele centimeters. *Bij de bestrijding der plaag* geeft het zoeken der eieren en het vangen der vliegende dieren geen merkbare afname van het aantal. Bestrijding der plaag door de boomen te voorzien van kleverige banden om de larven en de jonge sprinkhanen te vangen, als ze tegen de boomen opkruipen, werd na proefneming voor de Inlandsche cultuur te duur geacht; dit zou slechts mogelijk zijn voor Ondernemingen. Ook heeft men kraaien ingevoerd, die de sprinkhanen en hun larven eten, maar uit een onderzoek van den maaginhoud van geschoten kraaien bleek, dat hun menu gemengd plantaardig en dierlijk is, echter overwegend plantaardig. Oplossing van het probleem door invoer van insecten etende vogels kan niet worden verwacht; het is echter niet verkeerd kraaien, zeearenden en andere nuttige vogels plaatselijk te beschermen. Meer resultaat wordt verwacht van *invoer van parasieten, die de sprinkhaneneitjes infecteeren, dus vernietigen.* Op de Talaud eil. komen in de genoemde eitjes geen parasieten vóór; dit is elders wel het geval. Daardoor komt het, dat in andere streken de sprinkhanenplaag door parasieten wordt geremd en de klappercultuur zelfs bij aangebrachte schade nog loonend blijft. Op het proefstation te Menado houdt men zich bezig met het kweeken van parasieten. Geïnfecteerde eieren worden op verschillende plaatsen in de Talaud eil. uitgezet op den grond en onder de stammen van de klapperboomen. Men hoopt op deze manier de sprinkhanen te bestrijden en de klapperopbrengst in de Talaud eil. te bevorderen. Verder is men van plan proeven te nemen met den invoer van insecten-etende muizen uit Californië; de verzending van deze muizen zal plaats hebben door tusschenkomst van Artis te Amsterdam.

De Loc. vertelt van „Het zand van den Merapi" (6/5, blz. 13, *ir. K. G. Schmidt*), het *Soer. Hbl* van „Honderd jaar irrigatie" (14/5, 2de bl.) en „De Molukken" (6 en 13/5, 3de bl.), de *Deli Crt.* van „Celebes" (19/5, 4de bl. *Gouv. L. J. J. Caron*), *De Sum. Post* van „De Duitsche Dieselmotor" (14/5, 2de bl.).

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers.

De bezuinigingsmaatregelen enz.

De bezuiniging op onderwijs wordt in de bladen veelal ernstig afgekeurd. De redacteur van de *Siang Po* (30 Maart) vreest als gevolg van de inkrimping van het aantal Gouvts. scholen een toename van particuliere onderwijsinstellingen, welke meer uit zucht naar winst dan uit ideëele motieven zijn opgericht. Goede scholen zullen, bij verdergaande bezuiniging op onderwijs, gepaard aan toenemenden drang naar onderwijs bij de landskinderen, verdwijnen, terwijl er in de plaats daarvan andere komen waar wellicht onderwijs wordt gegeven, strijdig met de politiek van de Regeering. De Regeering graaft zich aldus zelf een graf.

De onderwijscorrespondent van de *Sedio Tomo* zegt dat wanneer straks een „Indonesia Merdeka" op allerlei gebied bekwame en kundige Indonesiërs noodig heeft, deze alleen langs den weg van het onderwijs verkregen kunnen worden. Het aantal Gouvts. instellingen is blijkens het Algemeen Onderwijsverslag niet voldoende. De Regeering richt alleen scholen op voorzoover zij behoefte heeft aan arbeidskrachten. Wie anders dan de Indonesiërs zelven zullen het Indon. onderwijs kunnen doen strooken met de Indon. belangen?

Aan de hand van de gepubliceerde cijfers betreffende het hooger onderwijs wordt in de *Soeara Oemoem*

van 8 April geconcludeerd dat t. a. v. Onderwijs het Indianisatieproces bezig is zich te voltrekken. Ook op andere gebieden zal de indianisatie niet te vermijden zijn, hoe Sana ook verschillende middelen moge aanwenden om het proces tegen te gaan. De wereldtoestanden werken een indianisatie in de hand. Dat de Indonesiërs hierin een prikkel mogen vinden om voor de welvaart van hun land te strijden!

De *Oetoesan Sumatra* van 2 April heeft het over de H. I. S. waarin jaarlijks ettelijke leerlingen worden verwijderd omdat zij het Nederlandsch niet voldoende machtig zouden zijn. Het blad is van meening dat bij de beoordeeling van de kennis van het Nederlandsch bij de leerlingen veelal een te zware maatstaf wordt genomen. De leerlingen zullen nooit kunnen voldoen aan de hun gestelde eischen t. a. v. het Nederlandsch. Bepleit wordt daarom om een groot deel van den hieraan besteden tijd te wijden aan het onderwijs in andere, nuttiger vakken. Voor degenen onder de H. I. S.-abiturienten die hun studie niet verder voortzetten, maar ook voor vele anderen, is het voldoende als zij de Ned. taal verstaan. Alleen voor onderwijzers en rechters is een meer grondige kennis van deze taal gewenscht. Met voldoening maakt het blad verder melding van de indianisatieplannen van de Regeering op onderwijsgebied.

De *Pewarta Deli* van 31 Maart veroordeelt de z.g. „cumulatie-methode", welke mogelijk maakt dat een ambtenaar naast zijn inkomen ook nog een of meerdere pensioenen uit andere door hem te voren bekleede betrekkingen toucheert. Het blad merkt op dat ook Europeesche bladen scherpe critiek op bedoeld stelsel hebben geoefend en dat in de Eerste Kamer voor dit systeem de naam van „gepatenteerde corruptie" is uitgevonden. Als voorbeeld van iemand die zulk een cumulatie van inkomsten heeft, noemt het blad den oud-G. G. Idenburg, die behalve dat hij een salaris als lid van den Raad van State geniet, ook nog vijf pensioenen heeft, t. w. als oud-G. G., oud-Gouverneur van Suriname, oud-kapitein, oud-lid van de Eerste Kamer en oud-minister. Kromo zou bij dit alles zeggen: „'t Is niet mijn schuld dat de Regeering te weinig geld heeft. Het geld is nu erg schaarsch, kleeren kan ik niet eens koopen". Schrijver concludeert: „Eenerzijds een cumulatie van inkomens en pensioenen en anderzijds een cumulatie van zorgen!"

De Volksbeweging.

Verschillende commentaren zijn gevolgd op het verzet van de *Bintang Timoer* tegen het opnemen van Chineezen (dus niet-Indonesiërs) in den staf van medewerkers van het binnenkort uit te geven politieke maandblad van den heer Soekarno, „Soeloeh Indonesia Moeda". De Chineesche medewerker van de *Soeara Oemoem* vestigt in het nummer van 6 April de aandacht op het verschil tusschen de houding der Indo-Chineezen en die der Indo-Europeanen t. o. v. het land „Indonesia". De laatsten verlangen wel grondbezitsrechten, doch willen niet gelijk staan met de Indonesiërs en zullen de onafhankelijkheidsbeweging niet steunen; de Indo-Chineezen daarentegen toonen den wil om het te doen. Gewezen wordt op de ongevraagde verklaring van Moh. Hatta aan den heer Liem Bang Tjwie in Nederland dat, wanneer Indonesia vrij was, de Indo-Chineezen medezeggenschap zouden hebben in het bestuur. Schrijver betoogt verder dat de Indo-Chineezen tot geen der bestaande partijen behooren, doch met alle op vriendschappelijken voet staan; zij wenschen slechts een onafhankelijk lichaam als een „Politiek Indonesischen Bond" van menschen die zich Indonesiërs noemen en voelen. Door de Regeering worden de Indo-Chineezen buitenlandsche gasten genoemd, doch die betiteling geldt slechts hun persoonlijk bezit, in rechten staan zij met de Indonesiërs gelijk. Deze rechten erkennen zij ook als de hunne, want Indonesia is voor hen hun vaderland geworden en zij zijn Chineesche Indonesiërs, niet alleen in levenswijze, maar ook in godsdienstig opzicht voelen zij zich de gelijken der Indonesiërs; het Boeddhisme ligt er nog maar als een vernisje op. De Indo-Chineezen roepen evengoed den Heer aan als de Christen — en zeggen even goed het „Lailaha Illallah" als de Islamietische Indonesiërs, hun godsdienst is een vermenging van die hunner vaders en moeders.

De redactie wijst er op hoe verschillend dit geluid is van dat van „De Volksstem" bij het propageeren van de idee eener Indische Staatspartij, waarbij de „brutaliteit" van de Nederlandsche groep uitkomt, die met de Indonesiërs in één partij wil zitten, doch niet met gelijke rechten.

De *Sipatahoenan* van 7 April veroordeelt eveneens het „Bintang Timoer"-verzet tegen de opname van de heeren Dr. Kwa en Kwee Kek Beng in de redactie van „Soeloeh Indonesia Moeda" en de door laatstgenoemd blad gestelde vraag of er onder de Indonesische journalisten dan geen betrouwbare medewerkers gevonden kunnen worden. Het blad meent in een en ander niet slechts een afkeuring van Soekarno's houding te moeten constateeren, doch ook een poging om anderen, bizonderlijk de Indonesische journalisten, te doen denken dat zij bij Ir. Soekarno geen waardeering vinden. Verder voert het blad aan dat de medewerking van genoemde Chineesche ingezetenen van dit land geen afbreuk zal doen aan het Indonesische nationalisme en het self-help-beginsel, omdat hun steun van belang en nuttig is voor land en volk en het bovendien in de lijn ligt der Chineezen die uit dit land voordeel trekken als de landskinderen, om de volksbeweging bij te staan. Waarom zou men zulk een steun moeten afslaan! Indonesische politici-journalisten als door de „Bintang Timoer" bedoeld, zijn hier inderdaad aanwezig, doch dezen hebben elk voor zich hun eigen arbeid en zullen niet over den noodigen tijd beschikken om daarnaast nog aan de „Soeloeh Indonesia Moeda" mede te werken. In het nr. van 11 April hierop terugkomend, attendeert de *Sipatahoenan* den B. T.-schrijver op het feit dat Ir. Soekarno niet een eng nationalisme huldigt en zijn ruim nationalistisch standpunt het „inter-Aziatisme" geenszins verwerpt. Voorts brengt het blad in herinnering dat toen de P. N. I. nog bestond, tientallen Chineezen buitengewoon lid dier partij waren. De Indonesiërs staan niet tegenover een Hollandsch, doch ook het Engelsche en ander vreemd imperialisme. In gelijke omstandigheden verkeeren de Chineezen en andere Aziaten, samenwerking tusschen hen en de Indonesiërs behoeft dus geen verwondering te baren. Zelfs kan nu gemeld worden dat de heer Soekarno ook naar een Hindoeschen medewerker voor zijn blad zoekt, omdat Britsch-Indië ook onder vreemde heerschappij staat.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redacties van tijdschriften, welke in deze rubriek worden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, v. Beverningkstraat 23, 's Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgevers, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Bataviasch Nieuwsblad.

Wij lezen hierin van de schenking van den heer E. W. van Orsooy de Flines (wiens naam verzwegen wordt) van oud porcelein aan het museum van het Bat. Genootschap van K. en W., waar men thans bezig is met het onderbrengen van de belangrijke verzameling van den heer de F. te Oengaran.

De waarde ervan wordt door deskundigen geschat op f 200.000. Zij is zeer belangrijk en bevat porcelein van vóór 1700 in Nederlandsch.Indië geïmporteerd hoofdzakelijk uit China.

Men vindt daaronder enkele zeldzame stukken, zoals een kruik met een bepaald ornament, waarvan volgens kenners slechts drie exemplaren in totaal zouden bestaan. Doch verder ook borden, die de Oost-Indische Compagnie in China heeft laten vervaardigen en tenslotte nog borden uit den Portugeeschen tijd, die voor den verkoop aantrekkelijk waren gemaakt, doordat er zoowel Arabische karakters als afbeeldingen van Portugeesche priesters op voorkwamen.

Op het oogenblik is de verzameling nog niet voor het publiek te bezichtigen; slechts een derde van de totale collectie is in Batavia aanwezig. Het hoeft overigens ook niet vermeld, dat de rubriceering en inboeking van al deze nieuwe aanwinsten veel tijd in beslag zal nemen.)

Christian Science Monitor

3 Mei: Dutch Leaders and Prosperity in East-Indies. (Een beschouwing voor over hetgeen de Nederlanders op intellectueel-, sociaal-, en economisch gebied voor de bevolking van Nederlandsch-Indië doen. De schrijver wijst daarin in de eerste plaats op hetgeen op het gebied van verkeersmiddelen is gedaan, waardoor Nederlandsch-Indië in het wereldverkeer is opgenomen. Vervolgens wordt gewezen op het kapitaal dat in Indië is belegd. De schrijver bespreekt daarna de beteekenis van den inheemschen landbouw en wijst in dit verband op hetgeen op het gebied van irrigatie is tot stand gebracht. Ten slotte behandelt de schrijver onder het opschrift: „Kruistocht tegen woeker" de exploitatie der gouvernementspandhuizen; de uitgaven voor onderwijs en volksgezondheid, en voor volksbestuur).

De Haagsche Dameskroniek

van 11 Juni, no. 40: Rika Hopper gaat naar de West, door Rika van Hoven—Hopper. (Een met foto's verlucht artikeltje over de voorbereiding van de reis van het Nederlandsch tooneelgezelschap van Van der Veer, dat 3 Juni de kunstreis naar Curaçao en Suriname aanvaardde, welke het Alg. Ned. Verbond heeft geregeld.)

De Indische Post

No 20 van 14 Mei: In Onze Meening, bespreekt Z. het plan van den heer Harloff. Een Raad van Overzee en meent dat er geen behoefte is aan meerdere adviseerende lichamen in Nederland. Hij is van meening: de Landvoogd beschikke over een voortreffelijk voorlichtings-instituut, dat de ontwikkeling der dingen volgt en deze actueel verwerkt; 2. de Minister heeft voldoende aan adviseurs, die in staat zijn, de groote beginselen van het koloniaal beleid te bewaken en verder uit te bouwen). — Europeesche landbouw in het Gajoeland. (De heer Van Vollenhoven is vol lof over de mooie energie, welke hier werd ontwikkeld en over allergrootste hartelijkheid; de onderlinge verhouding is zeer goed. Men kan hier spreken van een minimaal stukje Europeesch leven, in het Gajoeland gevallen. Uiteraard leven allen zeer eenvoudig, men eet hoofdzakelijk aardappelen. Hij schat dat men maandelijks f 250.— voor levensonderhoud noodig heeft). — Natuurlijke Historie voor de rijpere Indische jeugd op aanlokkelijke wijze in verzen verhaald door dr. Jeronimus en voorzien van schoone en leerzame plaatjes, door Cornelius Deudocus. — Uit de oude Sultansstad. Het ontstaan van de Zelfbesturen in Jogjakarta. IV. (Vervolgd in het hierna te noemen nummer).

No. 21 van 21 Mei: Onze Meening, door Z. (over de groote bezuinigingen van het Leger. Wij moeten — zegt schrijver — vooralsnog genoeg hebben aan een Leger, dat onze positie in Indië verzekert. Nooit zal ons Leger zoo groot kunnen zijn, dat dit het grondgebied kan verdedigen van zestig millioen menschen die tegenover dit probleem vrijwel volkomen onverschillig staan. Niemand onzer wenscht een Inlandsche militie. — Van Celebes naar Java. II, door L. H. C. Horsting.

Handels overzicht Nederland—België

Meinummer: Wetenswaardigheden over Kina en Kina-Cultuur. (Lezing van mr. H. van Romburgh, Hoofd v.d. Handelsafd. van Hr. Ms. Gezantschap in België, voor de leden der Ned. Kamer van Koophandel in België).

Nederlandsch Indië

Afl. 16 van 15 April: Grondrechten voor Indische Nederlanders. II, door Ego (Categorische bespreking van de door den heer Blank voor den Kring Banjoewangi naar voren gebracht denkbeelden).

Neerlandia, Maandblad van het A. N. V.

Juni: De Julianastichtingen. Hulp dringend noodig. — Afd. Batavia — Rolprentvertooningen te Paramaribo.

De Planter

No 506 van 16 Mei: Het Getuigschrift. (Een uiteenzetting omtrent wettelijke eischen waaraan een behoorlijk getuigschrift tenminste moet voldoen.) — Iets over de financieele positie van de onderneming en haar beteekenis voor den Planter. II (De Deli Maatschappij onder de loupe genomen). — Wachtgeldregeling bij de H. V. A. (Een volledig en duidelijk overzicht).

De West-Indische Gids

Juni: Het einde van een dynastie. De dood van Jankoesoe, door L. Junker. (Een volkenkundig fragment naar aanleiding van het overlijden van het groot opperhoofd der Saramaccaners, die sedert 25 Sept. 1898 dit ambt bekleedde. Hij slaagde erin zich door bedrog te doen benoemen tot groot-opperhoofd; bedrog dat later uitkwam en hierin school, dat niet werd vertoond de stok van Jankoesoe's overleden voorganger, doch die van een ouden kapitein der Awananegers. De hier bedoelde stok is het teeken, dat door het gouvernement aan ieder hoofd bij benoeming wordt uitgereikt, doch aan Jankoesoe's voorganger Witiwojo was nooit een stok uitgereikt. En aangezien te Paramaribo een stok moest worden vertoond, nam men zijn toevlucht tot 'n list). — Essequebosche correspondentie, door W. R. Menkman. (Een lateren brief van Storm van 's Gravesande aan Heeren X, dan de door J. A. J. de Villiers genoemde, n.l. van 18 December 1772 uit Rio Essequebo, een bijdrage tot de kennis der trieste geschiedenis van het Westindische beleid in de tweede helft der XVIIIde eeuw). — De Curaçaosche begrooting voor 1932, door mr. B. de Gaay Fortman. — Heeft Columbus St. Maarten ontdekt? door C. K. Kesler.

ZENDINGS- EN MISSIEBLADEN.

Het Zendingsblad van de Ger. kerken in Nederland. Juni: Jaarverslag Keboemen over 1931 (vervolg). — Jaarverslag 1931 over het Zendingswerk in Soerakarta. — Vergadering van Missionaire arbeiders in dienst van de Zending der Geref. Kerken van Midden-Java.

Wolanda—Hindia. Juni: Uit de wereld van den Islam, door H. Duyker. — De Wajang. VIII, door dr. H. Kraemer. — Gevraagd om te eten, door L. Bodaan. (Op een eenzamen zendingspost in het binnenland van Sumatra, 80 K.M. van Medan).

Suriname

„De West” van 17 Mei schrijft:

„Een jonge Britsch-Indiër is in de buurt van Bradimoffo (Saramacca-rivier) door een ouroekoekoeslang gebeten. De man was spoedig bewusteloos. De familie zocht eerst heil bij zoogenaamde kenners van sneki koti, (inenting tegen slangenbeet). Toen men de hulp van den dokter inriep, was het te laat en had het slangenserum geen uitwerking meer. De man overleed zonder tot bewustzijn te zijn gekomen. De slang die hem beet, was een reptiel van nauwelijks een halven meter lengte”.

„De Surinamer” van 15 Mei schrijft over het geval o.m.:

„De ongelukkige gebetene werd per boot bij een kenner gebracht, die hem met sneki koti behandelde. Toen men hem weer thuis bracht, nog altijd in bewusteloozen toestand, braakte hij voortdurend bloed uit.

Zoo bleef men den heelen Woensdag en den daarop volgenden nacht sukkelen, eerst bij dezen dan bij genen sneki kotikenner, daar er door het volk in zulke gevallen helaas geen vertrouwen wordt gesteld in de behandeling door een geneesheer. Ten einde raad vervoerde men hem den volgenden dag, Donderdag, naar La Prévoyance, alwaar de districtsgeneesheer weinig hulp meer kon bieden en alleen den naderenden dood kon vaststellen, welke dan ook des namiddags intrad.”

Dus weer een geval waarin de „sneki koti-kenners” hebben gefaald. Een menschenleven verloren gegaan als gevolg van het domme, uit Afrika meegebrachte bijgeloof.

In zijn boek *„Djuka. The Bush Negroes of Dutch Guiana”*, New York, 1931, maakt prof. Morton C. Kahn, melding van een geval, waarbij de gebetene na behandeling door „koti-kenners”, naar het hospitaal op Moengo werd gebracht, waar zijn been moest worden afgezet. (Zie *„De West-Indische Gids”* van Sept. 1931 (13e jrg.) blz. 229).

In *„De Surinamer”* van 19 Mei schrijft een jager over het geval van den Britsch-Indiër. Hier is een deskundige aan het woord. Erkennende dat er in Suriname weinigen zijn die een slang juist weten te determineeren, stelt hij voor dat, met medewerking van het boschwezen en particulieren, een verzameling slangen, opgezet of levend, wordt aangelegd en achtereenvolgens op verschillende plaatsen vertoond.

Het denkbeeld verdient zeker overweging, maar de verzameling zou het heillooze geloof in de sneki koti niet te niet doen.

De schrijver verlangt na al het geschrijf over de sneki-koti „een daad, een actie”. Die actie moet o.i. uitgaan van de medici in Suriname, van de Pers, van de school, nadat van overheidswege door proefneming op dieren is aangetoond, dat de sneki koti gevaarlijke kwakzalverij is.

Zie *„De W.-I. Gids”* van Mei 1931 (13e jrg. blz. 23).

⁂

In het bestuur van het Van Eedenfonds zijn door den Gouverneur benoemd, de heeren: mr. S. M. S. Reitsma, Directeur-voorzitter van de Surinaamsche Bank, E. Vinken, hoofd eener R. K. bijzondere school en dr. H. J. Muller, landbouwkundige bij het landbouwproefstation.

⁂

Wij lezen in *„De West”* van 29 April:

„De concessie voor den bouw van de waterleiding te Paramaribo, die reeds eenige maanden geleden verleend werd, maar totdusverre nog niet aanvaard was, is blijkens officieel bericht, door de N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij aanvaard. Met de Van Rensselaer werden de eerste drie honderd ton machinerieën voor de waterleiding aangevoerd.

Voor hen, die den aanleg van de waterleiding betreuren, moge als troost gelden het spreekwoord: geen ongeluk zoo groot of er is een geluk bij. Uit een oogpunt van werkverschaffing is de uitvoering van dit werk zeker welkom. Het voornaamste werk zal voorloopig zijn: de bouw van het pompstation en de inrichting van Republiek, waarbij nog niet veel arbeiders noodig zijn; maar wel zal dit over vier of vijf maanden het geval zijn als met den aanleg wordt begonnen van de buisleiding van Republiek naar Paramaribo”.

⁂

„De West” van 20 Mei geeft een uitvoerig verslag van de huldiging van den heer Dragten, die is afgetreden als lid der Koloniale Staten. Niet alleen de gymnastiekzaal van de Hendrikschool, ook het erf rondom was vol menschen. In de zaal waren alle schakeeringen van de bevolking vertegenwoordigd. Vrijwel alle hoofdambtenaren en tal van andere hoogwaardigheidsbekleeders waren aanwezig.

Na een inleidend woord van den heer Kruisland was dr. J. W. del Prado de tolk der bevolking in een gloedvolle rede. Na hem sprak de heer Biswamitre, lid der Koloniale Staten en daarna mr. van Haaren, proc.-generaal. De heer Dragten dankte voor de hulde hem gebracht. Hij hoopte, dat zij, die hij had achtergelaten in het College en zij die er zullen komen, op vruchtbare wijze zouden mogen samenwerken met het bestuur, voor den bloei van land.

De heer Kruisland besloot daarna met een kort woord den welgeslaagden avond.

⁂

Hier volgen eenige korte berichten:

Volgens „De West” moeten de ambtenaars organisaties het voornemen hebben, bij de a.s. verkiezing voor de Koloniale Staten een eigen candidaat te stellen.

⁂

Volgens *„De Surinamer”* zijn in den avond van 20 Mei te Paramaribo eenige aardschokken gevoeld.

„De West” heeft er niets van gemerkt.

⁂

Dezelfde onderhuurders, die eenigen tijd geleden zeven kilogram goud vonden op het placer van Comptoirs Hesse aan de Boven-Saremacca, hebben, naar *„De West”* meldt, dezer dagen weder een goede vondst gedaan, bestaande uit 700 gram goud.

⁂

Bij de mondelinge behandeling van de Surinaamsche begrooting voor het dienstjaar 1932 heeft de minister van Koloniën toegezegd, bij den Gouverneur van Suriname inlichtingen te zullen inwinnen omtrent 1e. de toepassing van de huurwaardebelasting ten aanzien van de kleine landbouwers en 2e. de klacht, dat de zaaipadi, welke aan de kleine landbouwers verstrekt wordt door het Landbouwproefstation, zou zijn een mengsel van verschillende variëteiten en dat daardoor niet bereikt wordt wat beoogd wordt, n.l. het verkrijgen van één zelfde kwaliteit.

Bij een brief aan den Voorzitter van de Tweede Kamer deelt de minister thans mede:

Wat het eerste punt betreft, moge ik verwijzen naar hetgeen ik omtrent de onjuistheid van dat bericht heb medegedeeld in mijn Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer betreffende genoemde begrooting.

Met betrekking tot het andere punt heeft de Landvoogd mij bericht, dat achteraf gebleken is, dat in 1931 de landbouwconsulent zaaipadi van minder goede hoedanigheid aan de kleine landbouwers heeft verstrekt, maar dat onmiddellijk afdoende maatregelen werden genomen om zulks in de toekomst te voorkomen.

Bij bovenvermelde behandeling heeft het lid der Kamer mevrouw De Vries—Bruins er op aangedrongen, dat in het vervolg vóór de behandeling van de begrooting het verslag van den Openbaren Gezondheidsdienst over het laatste verslagjaar ter beschikking van de leden zou zijn.

Naar aanleiding hiervan heb ik de eer mede te deelen, dat het, blijkens bericht van den Gouverneur van Suriname, niet in de bedoeling heeft gelegen telken jare een verslag van dien dienst in afzonderlijke uitgaaf te doen verschijnen, zooals laatstelijk over het dienstjaar 1929 is geschied. In verband hiermede moge er op worden gewezen, dat een overzicht van de verrichtingen en de bereikte resultaten over elk afgesloten jaar wordt opgenomen in het betreffende „Verslag van bestuur en staat”. Over het jaar 1930 komen deze voor in het onlangs verschenen Surinaamsch verslag 1931.

⁂

Ingediend is een suppletoire begrooting van Suriname voor 1930. Uit de toelichting blijkt, dat de toegestane rijksbijdrage zal moeten worden verhoogd met f 82.774.

Curaçao

De nieuwe bisschop.

De *Amigoe* van 14 Mei l.l. bevat een uitvoerig verslag van de ontvangst van mgr. Verriet. Vermelden wij eerst, dat bij het vertrek uit Amsterdam de oud-gouverneur Helfrich, de hoofdaalmoezenier en de heer Küp van de Hollandsche bank voor West-Indië aan boord waren. De reis is voorspoedig geweest. In Puerto Cabello heeft een commissie den bisschop begroet. Ook in Curacao kwam eerst een commissie aan boord onder leiding van den heer B. van der Veen Zeppenfeldt. Langs een omweg, versierd met eerebogen, ging de stoet van boord naar de kerk. Veel autoriteiten, de gouverneur met mevrouw in de eerste plaats, waren aanwezig. De provicarius pater V. d. Elzen sprak een welkomstwoord, nadat pater Wahlen de benoemingsbrief had voorgelezen en de intronisatie had plaats gevonden. De bisschop antwoordde met een indrukwekkende rede. Daarna werd een ontvangst gehouden in het bisschoppelijk paleis.

Pastoor Perquin van de K. R. O. in Nederland heeft den bisschop een radiotoestel toegezegd.

Koloniale raad.

Buiten de voordracht — de h.h. Maal en Kies — is tot lid van den raad benoemd de heer J. H. Sprockel, nog, naar wij meenen, hoofd van de Hendrikschool.

Drankmisbruik.

Volgens het verslag in de *Amigoe* heeft bij de begrootingsbehandeling het raadslid mr. Eskes gezegd, dat in de Kamer eenige leden de aandacht hadden gevestigd op 't drankmisbruik op Curaçao, en moreelen en financieelen steun hadden verzocht voor het particuliere initiatief.

Aan de gegevens van de accijnsopbrengst, aldus dezen spreker, is het te wijten dat de indruk gemaakt is van drankmisbruik op Curaçao, omdat men onbekend is met de omstandigheid, dat veel vrijgemaakt accijnsgoed uit de winkels wordt verkocht voor consumenten zoowel op zeeschepen als in het buitenland.

In 1928 kon men een ernstig drankmisbruik waarnemen, wat vooral kwam door vele vreemdelingen, een verschijnsel, dat niet vreemd is. Maar thans is de toestand geheel anders, wat Spr. aantoonde door het aantal processen-verbaal wegens dronkenschap, dat is teruggeloopen van 1100 op 200 in de jaren 1929—32.

De prijzen van het gedistilleerd zijn thans ook veel te duur voor ernstig drankmisbruik. Daarom vond Spr. hoewel persoonlijk voor drankbestrijding voelend thans, dat er voor het Bestuur geen aanleiding meer bestaat om de drankbestrijding ter hand te nemen of te subsidieeren.

Uitbreiding der raffinaderij op Aruba.

Telegrammen van deze week deden mededeeling, dat op 5 Mei de Standard Oil of Indiana de Pan American verkocht aan de Standard Oil of New Jersey. Tevens spraken zij de waarschijnlijkheid uit, dat de drie voornaamste Olie Mijen van de Standard, n.l. die van California, New Jersey en Indiana zich weer zullen vereenigen, nadat in 1911 het hoogste hof in de Ver. Staten het imperium van Rockefeller had vernietigd.

Onzes inziens betrouwbare informaties, die we naar aanleiding van deze telegrammen deden, zeiden ons dat in dezen koop alles, de raffinaderij van Aruba, de heele vloot, de bronnen in Venezuela, de olie en gasoline stations in Zuid Amerika zijn inbegrepen. Verder vernamen we dat de tax van 1 ct. per gallon en de enorme verliezen der Pan Am. (men sprak van $ 50 millioen) een gunstige gelegenheid geweest zijn voor Rockefeller om zich te ontdoen van een gevreesde concurrent. Volgens den zegsman zal door deze overname de uitbreiding op Aruba zoo'n omvang krijgen, dat de eerste vier à vijf jaar aan „construction works” zullen worden besteed. Het zou een bedrijf worden van een tienmaal grooteren omvang dan nu.

A. d. C.

Winkelsluiting.

De *Amigoe* verneemt, dat de commissie voor sociale wetgeving den gouverneur een verslag over de winkelsluiting aangeboden heeft.

De Ph. o. h. i.

In de *Amigoe* lezen wij, dat de Ph. o. h. i. weer zal beginnen met uit te zenden en de K.R.O. op dezen zender tweemaal 's weeks zal uitzenden.

Merkwaardig.

Curaçao is een der landen van de pinda's. We hebben ze vroeger veel uitgevoerd en in Holland spreekt men nog van sausjes, een benaming die dit artikel zeker aan Curaçao, het land van oorsprong, te danken heeft.

Maar als we hier pinda's eten moeten we niet te gauw denken, dat we een product van het land gebruiken.

We kwamen dezer dagen tot de ontdekking dat de pinda's op Curaçao worden ingevoerd van.... Mansjoerije. We hebben het bewijs in handen, gehaald uit een zak; een vuurrood papiertje met een Chineesch stempel en Chineesche letters, en eronder; Manchurian Peanuts in Shell. H. P. S. 1931 crop.

A. d. C.

C. P. I. M.

De *Amigoe* legt het volgende mr. Eskes in den Kologen is.

Erratum!

De *Amigoe* legt het volgende mr. Eskes in den Kolonialen raad in den mond: „Spr. wil niet ontkennen, dat hier geen knappe rechters zijn.”

Uit den Verren Vreemde

Het goud in Fransch Guyana.

Het is vrklaarbaar dat herhaaldelijk de aandacht van Frankrijk wordt opgeroepen voor den goudrijkdom, die in Guyana aanwezig wordt geacht. De natie, die zich gaarne beschouwt als aan de spits te staan der beschaving, houdt er enkele instellingen op na, die door andere volken reeds lang veroordeeld zijn als niet meer te gedoogen in onze tijd. Tot deze behoort de deportatie-kolonie Cayenne, in Guyana. Nu ligt deze kolonie naast Suriname, ons gebied in Z.-Amerika, en evenals bij ons bestaat bij de Franschen het geloof aan een grooten goudrijkdom, gelegen echter in moeilijk te bereiken oorden. De pogingen om dien goudrijkdom voor de wereldmarkt beschikbaar te stellen hebben in Nederlandsch Guyana een lange emotievolle geschiedenis, die nog niet tot het gewenschte, en door menigeen ook verwachte, resultaat heeft geleid. Intusschen wordt bij ons plaatselijk doorgezocht. Geregeld worden ook hoeveelheden goud opgebracht, maar de productie, die tot 1910 toenam, gaat sedert dien achteruit. Toch komen nu en dan berichten de begeerten en verwachtingen weer opwekken. Zoo onlangs dat weer een expeditie, onder leiding van den heer Doorson, in het bed van de Boven-Tibiti een goede vondst heeft gedaan, van 410 gram zuiver goud, waarmede zij te Saramacca is teruggekeerd.

Zoodanige berichten werken natuurlijk ook in op de phantasie der buren in het Fransche gebied, waar ook enkele placers in actie zijn, al wordt daar minder gevonden dan in de Surinaamsche placers.

Nu heeft de heer Eugène de Dorlodot, ingénieur civil des mines, in *La Dépêche Coloniale* (15 Juni) de zaak weer eens aangeroerd. Hetgeen hij zegt over de vormen waarin daar goud voorkomt is een oppervlakkige mededeeling van bekende zaken. Zijn pleidooi voor wegenaanleg is een flauwe naklank van de geschiedenis, waarvan wij zoo even gewag maakten, van den strijd, die in Suriname is gevoerd om tot een goede verbinding met de goudvelden te komen.

Indien Frankrijk de in nutteloos wegkwijnen verloren gaande krachten der déporté's ten goede kan doen komen aan wegenaanleg, zou dit, nu het stelsel eenmaal bestaat, misschien eenige overweging waard zijn. Maar voor het speculatieve eener onderneming, volgens de opvatting van den heer Dorlodot, zij hun, dier hier over te oordeelen hebben, aanbevolen bij Suriname op informatie te gaan.

Het artikel in L.D.C. vertelt ongeveer het hier volgende:

In Fransch Guyana wordt het goud in tweeërlei vorm aan de oppervlakte gevonden.

1e. In den grond op de helling van de heuvels, in den loop der eeuwen verweerd rotsgesteente. 't Daar gevonden goud is grot en zeer onregelmatig verdeeld. Deze terreinen beloven voor de toekomst groote voordeelen, wanneer de wegen zullen veroorloven de van de exploitatie-nijverheid noodige middelen geregeld aan te voeren.

Reeds zijn er placers op kleine schaal in exploitatie. Doorgaans, speciaal op de placers St. Pierre en Elysée op La Mana, levert het wasschen een hoog gehalte aan vrij goud, maar bovendien bevat de ertsgrond afval van kwarts. Deze kwarts is veelal rijk aan goud. Hij moet verbrijzeld worden, om het goud er uit te kunnen verkrijgen. De schr. vindt 't waarschijnlijk, dat een weg, die de voornaamste placers aandoet en deze met St. Elie verbindt, waar gronden van den zelfden aard zijn, door een terrein

Nagekomen Berichten.

zal loopen waar nog meer kwarts-elementen te ontginnen zullen zijn.

Deze aanleg, die ongeveer 100 K.M. zou worden, zou den rijken placer St. Pierre bereiken bij K.M. 70.

Men mag aannemen, dat een weg Cayenne-Kourou-St. Elie zekere en spoedige gunstige exploitatieuitkomsten belooft. Een weg van 75 K.M. naar de Marouï-rivier, zou daar, met Elysée als uitgangspunt, de Nederlandsche grens bereiken, en aldus de Fransche kolonie in haar geheele breedte doorsnijden.

2e. De andere vorm, waarin goud gevonden wordt, geeft gelegenheid tot een eenvoudiger wijze van ontginnen, omdat het verbrijzelen en de daarmee gepaard gaande behandeling niet noodig zijn. In het zand en de grint der valleien heeft zich een neerslag gevormd, die een groote waarde vertegenwoordigt. Hieruit zijn vrijwel alle hoeveelheden goud afkomstig die Fransch Guyana tot nu toe heeft opgebracht. Schr. stelt deze op een bekende hoeveelheid van 150.000 ton, waarbij hij een gelijk cijfer voegt voor het gesmokkelde goud. Al dit goud is door wasschen verkregen. De hierbij toegepaste methodes zijn zeer primitief, sluice en longtom *). De bricoleurs winnen 3 à 10 gram goud uit een kubiek meter, een grooter gedeelte fijn goud gaat in het zwaar zand verloren.

Bij toepassing van een betere methode zou veel meer verkregen kunnen worden. 't Is mogelijk het goud in amalgamatie te verwerken en ongeveer het totaal van dit goud kan nog verkregen worden door *méthodes de chloruration*, indien men alles volkomen uit het erts wil halen. De toestellen voor een en ander noodig moeten echter ter plaatse gebracht kunnen worden, ook het te voorschijn halen van het goud zou in belangrijke mate vergemakkelijkt kunnen worden door een mechanische werkwijze, waaraan alleen te denken is als er een weg gebaand zal zijn.

De belangrijkste bron van zwaar zand ligt in de bevaarbare rivieren en kreken, maar voor het verwerken is ook daar het geregeld aanvoeren van de noodige brandstof onvoorwaardelijke eisch.

Nieuwe petroleumterreinen in Rusland.

De Russische academie van wetenschappen heeft dezer dagen een zitting gehouden te Swerdlofsk, in de Oekraine, waarin het lid van de academie Goebkin o.m. uitgeweid heeft over den petroleumrijkdom in de Oekraine, in verband met de jongste onderzoekingen in Sterlitamak (Basjkirië). Volgens Goebkin onderscheidt de nieuwe vindplaats zich naar het type gunstig van de zuidelijke vindplaatsen, Bakoe en Grozny, daar zij een uitgebreid veld beslaat, waar de petroleum onder uniforme omstandigheden voorkomt. Volgens de thans voorhanden gegevens, vormt Sterlitamak een nieuwe, zeer rijke petroleumbasis, die voor de oude vindplaatsen niet onderdoet. Een langdurige en onafgebroken productie van de boorputten is verzekerd. De geologische structuur van de vindplaats begunstigt een forceering van de onderzoekingen en van de industrieele exploitatie.

De petroleum van Sterlitamak is sterk benzinehoudend, zwavelhoudend, het soortelijk gewicht is 905. De exploitatie van de Basjkirsche petroleum, aldus Goebkin, moet snel een einde maken aan het dure vervoer van de petroleum uit Bakoe naar het oosten en zal tegelijk den uitvoerbalans met eenige millioenen ton verhoogen. En dit is mogelijk in den kortsten termijn. De olievondsten in Sterlitamak hebben in verband met de geologische bijzonderheden, die reeds eerder verzameld waren, de overtuiging versterkt, dat er van dit district tot aan de petroleumvelden van Emba, een doorloopende oliestrook aanwezig is en in deze richting, alsmede aan den oostkant van den Oeral, worden de onderzoekingen thans voortgezet.

Ook de petroleumrijkdom van Emba overtreft bij nader onderzoek de verwachtingen. Terwijl tot dusver de hoop hoofdzakelijk gebouwd werd op den oeverstrook van het zuidelijk gedeelte van de Emba, zijn thans ook in het noorden en verder naar het zuiden van het dsitrict rijke vindplaatsen aangeboord, zoodat de schatting van de daar aanwezige voorraden, die aanvankelijk 250 miljoen ton beliep, reeds tot 400 millioen gestegen is. Bovendien zijn de vindplaatsen in het district Oechta (in het Land van het Noorden) eveneens over een zeer groot terrein verspreid.

De leider van den petroleumsector van het volkscommissariaat voor de zware industrie heeft aan het resumé van al deze vondsten de conclusie vastgeknoopt, dat het thans mogelijk is door een snelle ontwikkeling van de industrieele winning in deze districten aan de binnenlandsche behoeften geheel te voldoen uit de hier te verkrijgen productie, terwijl de voorraden van de zuidelijke rayons, Azerbadjdzjan, Noord-Kaukazië en Georgië vrijwel geheel voor den export zullen kunnen worden bestemd.

Tot zoover het bericht in de N. R. Ct.

In de Sowjet-pers worden de zaken niet zelden mooier voorgesteld dan de werkelijkheid is. Wie er belang bij heeft, ga dus eerst op kondschap uit.

*) Over toepassing van deze methodes in Suriname vindt men bijzonderheden in Nederlandsch Guyana, van G. J. Staal, blz. 61.

Van onze Adverteerders.

Plotseling staat daar te midden van de woonhuizen op de Groot Hertoginnelaan, waar kortgeleden in een perceel nog eene familie huisde, een juweeltje van een modezaak, als tastbaar bewijs van zakelijk inzicht en architectonisch goeden smaak van den eigenaar, den heer Riel.

Tot voor kort was, zoo onze lezeressen wel bekend zal zijn, Riel's Modehuis, gevestigd Groot Hertoginnelaan 121, thans is dit modehuis, — inmiddels geworden „Modepaleis" — gevestigd aan de overzijde daarvan op No. 156.

Ongetwijfeld zal deze zaak, daar rustig en eenzaam gelegen, vele kijkers en daardoor vele koopers trekken. Wij raden onze dames-leden ten sterkste aan eens een kijkje te gaan nemen. Wij twijfelen niet in het minst of de heer Riel zal hier veel succes oogsten.

Berichten der Afdeelingen

Afdeeling Utrecht.

Ter zake hulpverleening aan repatrieerenden (Centrale v. h. Sociale Werk — Bisonlaan 4, Hilversum), zijn de volgende aanschrijvingen verzonden aan de leden en begunstigers der afdeeling Utrecht benevens aan de in aanmerking komende hotels en pensions en aan de burgemeesters der in aanmerking komende gemeenten:

Aan de leden en begunstigers der afdeeling Utrecht en omstreken van „Oost en West".

L. S.

Het mag onnoodig genoemd worden voor u in den breede den nood te schetsen die thans zoovelen getroffen heeft in hun bestaan, ja zelfs in de voorziening hunner allereerste levensbehoeften.

Dit geldt in het bijzonder voor vele jonge gezinnen, die tot nu toe in Nederlandsch-Indië werk en inkomen vonden.

Wel werd reeds van de zijde onzer vereeniging aan dezulken de raad gegeven niet naar het moederland terug te keeren, maar velen zijn door verschillende omstandigheden niet in staat dien raad op te volgen: uit de courantenberichten blijkt dan ook dat de schepen binnen korten tijd talrijke slachtoffers van de wereldcrisis in het moederland terug zullen brengen.

Op de hoofdbestuursvergadering van 30 April j.l. is de vraag overwogen wat onze vereeniging zal kunnen doen om hier te helpen. Het spreekt welhaast vanzelf dat van directen steun in geld geen sprake zal kunnen zijn in deze dagen; maar wel komt het ons voor dat langs anderen weg hulp geboden kan worden:

1. door raad en voorlichting te verschaffen, waardoor den repatrieerenden het leergeld kan worden bespaard dat zij anders als regel te betalen hebben vóór zij na langdurig verblijf in de tropen weder eenigszins zijn ingeburgerd in het moederland;
2. door het aanwenden van den invloed der vereeniging dáár waar zulks nuttig kan zijn, b.v. bij officieele lichamen, crisiscomité's, stoomvaartmaatschappijen, consumentenvereenigingen e. d.;
3. door het bijeenbrengen van personen en gezinnen, die elkander kunnen helpen door inwonen of samenwonen; het maken van afspraken met bepaalde hôtels en pensions nopens reductie op prijzen voor door *„Oost en West"* aangebrachte gasten; enz.

Wij noodigen u uit tot medewerking ter bereiking van het gestelde doel, tot het verleenen van hulp en wij zullen het op prijs stellen mededeeling te mogen ontvangen van u bekende personen en inrichtingen, die huisvesting zouden willen verleenen, zoo mogelijk onder opgave der voorwaarden. Voorts zullen wij gaarne kennis nemen van uwe eigen denkbeelden ten aanzien van hulpverschaffing, terwijl de verstrekte gegevens door ons aan de centrale zullen worden doorgegeven.

Terecht heeft namelijk de afdeeling Het Gooi gemeend dat dit werk veel meer succes zal kunnen hebben, indien het gecentraliseerd wordt.

Die afdeeling heeft zich bereid verklaard de centrale te vormen; zij is daartoe zeer gunstig gelegen en nam het initiatief.

Het Bestuur der afdeeling Utrecht en omstreken.
Adres: Drift 21.

Den heer Burgemeester van

Wij vinden vrijheid, onder aanbieding van een tot de leden en begunstigers der afdeeling Utrecht en omstreken van „Oost en West" gericht rondschrijven, u mede te deelen dat met medewerking van den Provincialen Utrechtschen Bond voor Vreemdelingenverkeer dit rondschrijven wordt ter kennis gebracht van de plaatselijke vereenigingen voor vreemdelingenverkeer in dit gewest, met verzoek de in aanmerking komende hotels en pensions mededeeling te willen doen van ons, onder 3 in genoemd rondschrijven vermeld, streven.

Het zoude door ons hoogelijk op prijs worden gesteld indien u ons streven zoudt willen steunen, mede en vooral door de aandacht van daartoe in aanmerking komende particulieren te doen vestigen op deze gelegenheid tot verleening van huisvesting.

Wij hebben inmiddels de eer te zijn,

Het bestuur der afdeeling voormeld,
Prof. L. VAN VUUREN, voorzitter.
H. TROMP VAN HOLST, wd. secretaris.

Afdeeling Amsterdam.

De Zomerfeesten.

De Commissie voor de Zomerfeesten 1932 te Amsterdam bericht, dat zij op Zaterdagavond 25 Juni a.s. een avond „Indische dans" organiseert, waarop de bekende danser Raden Mas Jodjana met eigen orkest een uitvoering zal geven.

De Commissie stelt de leden voor „Oost en West" in de gelegenheid om deze zeer bijzondere feestvoorstelling op vertoon van hun lidmaatschapskaart bij te wonen tegen een reductie als volgt:

plaatsen van *f* 2,50 plus rechten worden voor de leden *f* 1,50 pl. r.; plaatsen van *f* 1,50 plus rechten worden voor de leden *f* 1,— pl. r.; plaatsen van *f* 1,— plus rechten worden voor de leden *f* 0,75 pl. r.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Voor de leden in Ned.-Indië.

De leden die in Ned.-Indië verblijven worden vriendelijk verzocht de door hen verschuldigde contributie aan hem over te maken, zoodra door hen ontvangen is een postwisselformulier en zulks teneinde verdere kosten op de inning dier contributie niet noodeloos te vergrooten.

De Hoofdvertegenwoordiger van Oost en West,
L. M. F. PLATE.

Informatie-Bureau.

Het Informatie-bureau der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag, is dagelijks geopend van 10—12 en van 2½—4 uur (des Zaterdags alleen tot 12 uur).

Verkrijgbaar ad *f* 0.25 „Curaçao", naar de laatste gegevens bewerkt door het Bestuur der afdeeling aldaar, welker secretaris, de heer H. J. C. Bodenburg Hellmund gaarne bereid is verdere informatiën omtrent Curaçao aan belanghebbenden te verstrekken.

Studie-Commissie.

De heer H. J. A. Schroeder, Inspecteur van het Onderwijs te Willemstad (Curaçao) is opgetreden als vertegenwoordiger der Commissie aldaar. Genoemde heer is gaarne bereid alle mogelijke inlichtingen te verschaffen.

Koninklijke Vereeniging Koloniaal Instituut (afdeeling Volkenkunde).

De 29e Indologische leergang wordt gehouden van 9 September—17 September '32.

Bijzonderheden in een boekje dat voor belangstellenden ter inzage ligt op de leestafel van Oost en West, Korte Voorhout 6, Den Haag.

Ter overdenking.

Aan hen, die de Vereeniging „Oost en West", bij uiterste wilsbeschikking wenschen te bedenken, wordt daartoe de volgende vorm aanbevolen:

„Ik vermaak aan de Vereeniging „Oost en West", zetel Den Haag, waarvan de Statuten zijn goedgekeurd laatstelijk bij K. B. van 1 September 1927, No. 22, de som van .... uit te keeren binnen .... maanden na mijn overlijden, vrij van alle kosten en rechten.

VAN DE REDACTIE.

Het tarief voor luchtpostbrieven naar Indië.

Naar wij vernemen wordt voor den luchtpostdienst

op Indië voor brieven van 5 t/m. 10 gram invoering van een tusschentarief overwogen.

Luchtpost naar Indië.

Met het vliegtuig, dat 9 Juni j.l. van Schiphol naar Ned.-Indië is vertrokken werd 241 K.G. 397 G. bruto luchtpost verzonden met een netto-gewicht van 212 K.G. 357 G.

De zending bevatte 14601 brieven beneden 5 gram, 334 briefkaarten en postwissels; 3006 stuks zwaarder dan 5 gram; en 1947 stuks bestemd voor tusschenliggende landen; tezamen 19888 stuks.

Luchtpost naar Indië.

Met het vliegtuig, dat 16 Juni j.l. van Schiphol naar Nederlandsch-Indië is vertrokken, werd 221 K.G. 174 G. post verzonden, bruto-gewicht (netto: 195 K.G. 822 G.).

De zending bevatte 13554 brieven beneden 5 gram; 340 briefkaarten en postwissels; 2609 stuk zwaarder dan 5 gram en 1804 stuks bestemd voor tusschenliggende landen; tezamen 18307 stuks.

Luchtpost voor Indië.

Te beginnen met de post voor het vliegtuig, dat 30 Juni a.s. van Schiphol vertrekt, wordt het luchtrecht, dat boven de gewone porten en rechten verschuldigd is voor de verzending naar Ned.-Indië gewijzigd, in dien zin, dat voor stukken van 5 tot 10 gram het luchtrecht verlaagd wordt tot 50 cent.

Het luchtrecht wordt dan derhalve voor stukken t/m. 5 gram: 30 cent, boven 5 t/m. 10 gram: 50 cent, boven 10 t/m. 20 gram: 75 cent.

ADRESVERANDERINGEN.

Mevr. M. de Jong, geb. Sandbergen, onderw. b.h. O.W.L.O., Stieltjeslaan 41, Hilversum; M. de Jong, schoolhoofd b.h. O.W.L.O., Stieltjeslaan 41, Hilversum; L. Vogel, ambt. v.d. Propaganda tevens tgd. magazijnmeester b.h. Kant. v.d. Volkslectuur, Franklinstraat 120, Den Haag; J. C. Lussanet de la Sablonière, 1e luit. der art., Fr. Valentijnstr. 128, Den Haag; A. Young, referendaris 1e kl. b.d. S.S., Goudenregenstr. 115, Den Haag; J. R. Veldhorst, contr. 1e kl. P.T.T., Kempenaerstr. 54, Oegstgeest; A. Timmermans, onderluit. Apoth. Ass., Hotel Pension Trois Epis, Promenade des Anglais 51, Nice; A. W. Rondeel, tijd. wnd. contr. 1e kl. P.T.T., Weg naar Laren 35, Zutphen; B. H. de Vries, 1e Luit. der Inf. Rozegracht 32, Zutphen; J. Chr. Mulder, contr. 1e kl. P.T.T., Emmastraat 2, Oosterbeek H. C. Brouwer, contr. 1e kl. P.T.T., Harstenhoekweg 67, Scheveningen; E. J. Lindner, inspect. v.d. Arbeid v.d. Buitengewesten, Avenue de Belmont 34, Montreux Zw.; B. L. Vaandrager, Off. v. Gez. 2e kl., Noord Boulevard 26 A, Noordwijk a.Zee; H. H. Ong, tijd. fgd. ambt. 3e kl. b.d. Dienst der I. U. en Acc., Stuyvesantstraat 227, Den Haag.

Ir. J. G. von Michalofski, ingenieur 2e kl. b.d. S.S., Beeklaan 346, 's-Hage; W. F. P. Ockerse, gedipl. gezaghebber B.B. Rietzangerlaan 4, 's-Gravenhage; V. F. Hall, adj. boekhouder b.d. S.S., Galvanistr. 10, 's-Gravenhage; Mevr. E. J. Noordhoorn geb. Vaillant, 1e klerke b.h. Dep. v. L. N. en H., Galvanistraat 10, 's-Gravenhage. A. H. van Zuylen, hoofdcommies b.d. Dienst v. Waterkr. en Electr., Amsteldijk 138, Amsterdam; G. J. Lange, gedipl. gezaghebber b.h. B.B., Leusderweg 259, Amersfoort; C. J. la Rivière, luit.-kol. der Inf., Fred. Hendriklaan 249, 's-Gravenhage; J. H. Toussaint, mijnb.k. hoofdopz. b.d. Dienst v.d. Mijnb., Schinkelstraat 27a, Heerlen. Dr. C. Spruit P. Pzn., plantk. ter besch. v.h. Alg. Landbouw Synd. te Tjinjiroean, Thomsonlaan 164, 's-Gravenhage. J. Horst, controleur 1e kl. B.B., Strandhoofd Pr. Juliana, de Koog (Texel). E. van IJsseldijk, 1e luit. der Genie, Kleverparkweg 230, Haarlem; J. C. Kuyt, techn. ambt. 2e kl. P.T.T., Obrechtstraat 29, 's-Gravenhage.

Vereeniging „Oost en West"

Opgericht 3 Mei 1899.

Afdeelingen in Amsterdam, Amersfoort, Apeldoorn, Arnhem, Breda, Bergen op Zoom, Deventer, Twente (zetel Enschedé), 's-Gravenhage, Groningen, 't Gooi (zetel Hilversum), Haarlem, Leiden, Nijmegen, Rotterdam en Utrecht, alsmede in Suriname en Curaçao. Hoofdvertegenwoordiging in Oost-Indië.

De Vereeniging „Oost en West" beoogt het onderhouden en versterken van den band tusschen de Europeesche en Overzeesche deelen van het Rijk der Nederlanden, door het bevorderen van hunne zedelijke en stoffelijke, gemeenschappelijke zoowel als bijzondere belangen.

Zij neemt derhalve stelling tegen de verderfelijke invloeden, die zoowel in Oost-Indië als hier te lande aansturen op een verbreking van het Rijksverband.

Voor zooveel dit binnen haar werkingsfeer ligt, werpt zij daartegen een dam op door de bevordering van al datgene op zedelijk en stoffelijk gebied wat de Overzeesche deelen met het Europeesche onderling verbindt.

Zij bezigt daartoe verschillende middelen.

In de eerste plaats verspreidt zij populaire kennis van ons Overzeesch gebied onder het Nederlandsche Volk door voordrachten, lezingen, tentoonstellingen enz.

Van de organen der Vereeniging wordt hierin in het bijzonder genoemd het *Koloniaal Weekblad.*

Het Koloniaal Weekblad is een betrouwbare gids en vertolkt mede de in O.- en W.-Indië heerschende rechtmatige gevoelens en verwachtingen, verband houdende met de evolutiën op maatschappelijk en economisch gebied, en geeft een overzicht van de geschriften welke over O.- en W.-Indië, vreemde nederzettingen en verre landen, verschijnen.

Om ons doel te bereiken is moreele en financieele steun onmisbaar; beide worden verleend door toetreding als lid of als begunstiger.

Sluit U dus aan bij de Vereeniging „Oost en West", Telefoon 114519.

Het Hoofdbestuur:

R. ZUYDERHOFF, *Algem. Voorzitter*
F. VAN PESKI, *Onder-Voorzitter*
F. H. W. J. R. LOGEMAN, *Lid*
F. H. A. VAN DER BRUGH, *Algem. Secr.-Penningm.*
} *Dagelijksch Bestuur*

Jhr. Dr. C. G. S. SANDBERG, 's-Gravenhage
M. GARSCHAGEN, Amsterdam
Prof. Mr. G. J. NOLST TRENITÉ, Amersfoort
J. C. BAARS, Apeldoorn
Mr. J. HUGES, Arnhem
Mr. Drs. F. A. F. BLOM, Bergen op Zoom.
W. H. R. OXENAAR, Breda
Dr. H. H. ZEIJLSTRA Fzn. Deventer
J. J. HANSMA, Twente (Enschedé)
Jhr. Mr. W. W. FEITH, Groningen
C. M. HAMAKER, 't Gooi (Hilversum)
H. P. DEINUM, Heemstede.
J. A. VAN HAMEL, Leiden
L. K. C. RöPCKE, Nijmegen
J. D. DAUBANTON, Rotterdam.
Prof. L. VAN VUUREN, Utrecht
H. J. WOLFF, Suriname
Dr. H. POLVLIET, Curaçao.
Raadgevend Lid:
P. J. DE KANTER, Voorzitter van het Algemeen Ned. Verbond.

Eenige der bijzondere organen van „Oost en West".

Het *Koloniaal Weekblad* wordt door de Vereeniging uitgegeven en verspreid met het doel een onbevangen oordeel te geven op cultureel en maatschappelijk gebied.

Het *Informatie-Bureau* staat ten dienste van hen die geneigd zijn een werkkring te zoeken, voor zich, hunne kinderen of pupillen in Oost- of West-Indië. Leider: H. J. A. Raedt van Oldenbarnevelt, oud-Resident, K. Voorhout 6, Den Haag, Telef. 114519. Bureau van 10 tot 12 uur v.m. en van 2.30 tot 4 uur n.m.

Door de zorg van dit bureau wordt een serie boekwerkjes uitgegeven over Staats- en particuliere betrekkingen in O.- en W.-Indië, alsmede over andere koloniale onderwerpen, alle vermeld in het Koloniaal Weekblad.

De *Leeszaal* in het gebouw der Vereeniging, geopend van 10 uur voormiddag tot 4.30 uur namiddag voor raadpleging, lezing en inzage van de voornaamste Oost en West-Ind. maand-, week- en dagbladen, alsmede tijdschriften, periodieken en boekwerken op Koloniaal gebied.

Het *Tehuis voor Indische Studenten* voor alle landaarden. Directeur W. Meijer, Oud-Inspecteur van het Inlandsch Onderwijs, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Telef. 550752

Het *Tehuis voor Nederl.-Indische bedienden*, genaamd „Persinggahan". Directeur: F. de Munnik, van Boetzelaerlaan 2, Den Haag, Telef. 550248. Voor tijdelijk onderkomen, arbeidsbemiddeling, hulp en raad.

Het *Comité voor Opleiding van Indische Jongelieden* (Studie Commissie van „Oost en West",) samenwerkend met de van Gouvernementswege ingestelde „Voorlichtingscommissie" te Batavia. Inlichtingen worden verstrekt door den Raadsman voor Studeerenden bij het Ministerie van Koloniën, C. M. Goedhart, Oud-Gouverneur van Atjeh, zoomede door den Directeur van het Tehuis voor Indische Studenten voornoemd (Prins Mauritsplein 23).

De *Commissie voor West-Indië*, onder Voorzitterschap van Prof. Dr. Ph. C. Flu, ter voorlichting op maatschappelijk en cultureel gebied. K. Voorhout 6, Den Haag, Telefoon 114519.

De *Permanente tentoonstelling* van voortbrengselen op het gebied van N.-I. Nijverheid, Kunstnijverheid en Huisvlijt, in het perceel „Boeatan", Heulstraat 19, Den Haag, Telef. 114695. Presidente de Douair. Jhr. O. van Beresteijn—Tromp.

Hij is verstandig, die weet, wanneer hij abuis is — en er voor uitkomt. (De Zakenwereld).

Mutatiestaat van 15 tot 22 Juni '32

Nieuwe Leden:	**Voorgesteld door:**
Mevrouw de Weduwe C. E. Lugt—Marcus, Utrecht, Wittevrouwensingel 26.	den heer O Bueno de Mesquita te Utrecht.
A. A. Pieters, Assistent-Resident te Soemenep.	Hoofdvertegenwoordiger „Oost en West" te Malang.
Raden Toemenggoeng Samadikoen, Regent te Soemenep.	Hoofdvertegenwoordiger „Oost en West" te Malang.
Raden Adipati Ario Kertoamiprodjo, Regent te Pamekasan.	Hoofdvertegenwoordiger „Oost en West" te Malang.

Afschrijvingen:

C. F. Gey van Pittius, Den Haag, Riouwstraat 50.

Adresveranderingen:

H. Bossert, Amsterdam-Z., van: Okeghemstr. 281I, naar: Koninginneweg 50 bov.

W. F. Pieters, Amsterdam-Z., van 3e Helmersstr. 56, naar: Anth. van Dijckstraat 5 I.

A. P. H. Swinkels, Den Haag, thans: Sneeuwbalstraat 80.

W. Broex, Opperhoutvester, van: Tegal naar: Den Haag, Waldeck Pyrmontkade 110. ƒ 5.— (Contributie '32 reeds voldaan).

D. J. Hoogkamer, Controleur B.B., van: Sampit naar Tenggarong (Oost-Borneo).

B. van den Berg, van: Breda, Baronielaan 333, naar: Scheveningen, Stevinstraat 107. ƒ 5.—.

Prof. G. Gonggrijp, p.a. Familie Gonggrijp, Den Haag, van: Boomkruiperlaan 4, naar: Begoniastraat 223.

J. J. Munniks de Jong, Oud-Luit.-Kol. N.I.L., van: Rijswijk, Kleiweg 1, naar: Wassenaar, Sophialaan 2.